

O MISIUNE IMPORTANTĂ

de ITZHAK NISSIM

Rișon Lezion, Șef rabin al statului Israel

Una din căile prin care Atotputernicul a cheșăuit existența poporului său este că i-a hărăzit păstori și conducători care să-i călăuzească pe potecile Torei și faptelor bune, să păzească știința lui Israel, ca nu cumva să se stingă.

După cumplita catastrofă pe care a suportat-o actuala generație a poporului nostru, cînd dușmanii lui Israel au crezut că — ferească Dumnezeu — s-a ajuns la exterminarea noastră deplină, iată că a răsărit mîntuirea și statul Israel a recăpătat ființă.

În această perioadă, care a stat sub semnul distrugerii și al reclădirii, d. Șef rabin dr. Moses Rosen a fost dintre cei mai isușiți corăbieri care a izbutit să îndrume barca iudaismului și s-o facă să ajungă în portul mîntuirii.

La împlinirea a două decenii ale păstoririi d-sale ca Șef rabin al comunității evreilor din România, exprimăm prețuirea noastră față de operele ce le-a săvîrșit, față de personalitatea d-sale. În această perioadă, în care problemele au fost multe, d. dr. Rosen a luat sub aripa sa și a dus la bun sfîrșit numeroasele probleme din cuprinsul comunităților d-sale, a făcut să răsunе glasul său cu demnitate, a vorbit poporului credincios și l-a călăuzit pe drumul cel drept, a stat în fruntea sa întru vegherea intereselor sale, a trezit credința străbună în inimile pe care le-a întărit și le-a încurajat.

Hărăzit i-a fost să vadă roadele strădaniei d-sale. România este astăzi o țară prietenă Israelului și raporturile dintre cele două țări se întăresc spre binele și spre prosperitatea omîrului și a păcii în lume.

(Continuare în pag. 17-a)

FERICIT BĂRBATUL...

de JUSTINIAN

Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

Vestea că la 29 și 30 iunie, anul acesta, comunitățile evreiești din țara noastră vor sărbători aniversarea a douăzeci de ani de la alegerea Eminenței Sale dr. Moses Rosen ca Șef rabin al Federației Comunităților Evreiești din România, ne-a adus aminte de cuvintele slăvitului psalmist care fericește pe bărbatul care cugetă la legea Domnului ziua și noaptea. „Acela în toate cîte face are spor și-i ca un pom sădit pe malul multor ape, care-și dă rodul la vreme și ale cărui frunze nu se vestejesc”. (Psalmul I, 3).

Această metaforă sfîntă, care aseamănă pe omul care cugetă la legea Domnului cu un pom sădit pe malul multor ape, este adînc semnificativă și ea definește personalitatea religioasă a Eminenței Sale dr. Moses Rosen cu prilejul acestei aniversări. În plină putere a vîrstei, dl. dr. Moses Rosen este ca un pom care nu se vestejește și care-și dă roada sa la vreme pentru binele și bucuria credincioșilor săi.

Sînt popasuri aniversare, care, prin amploarea și semnificația lor, depășesc cu mult caracterul festiv de circumstanță și se înscriu în conștiința credincioșilor ca evenimente istorice menite să consemneze epocile

(Continuare în pag. 17-a).

HALEL SĂRBĂTORESC

„Revista culturii mozaic” îmbracă azi haină de sărbătoare spre a lua parte la bucuria obștei evreiești din România: împlinirea a 20 de ani de cînd în fruntea ei se găsește Eminența Sa d. Șef rabin dr. Moses Rosen.

De obicei, într-o asemenea împrejurare, se începe prin a se face portretul sărbătoritului. În această împrejurare, însă, lucrul ar fi superflu: cititorii noștri cunosc foarte bine această personalitate cu totul proeminentă. În afară de aceasta, mesajele și cuvintele de salut pe care le publicăm în acest număr luminează una sau alta din trăsăturile constitutive ale sărbătoritului, așa încît sub ochii cititorului se încheagă un fel de original portret colectiv.

Se subliniază — și pe drept cuvînt — erudiția sărbătoritului. Se insistă — și pe drept cuvînt — asupra pasiunii cu care s-a dăruit obștei sale și acestei țări. Se exprimă admirație — și pe drept cuvînt — pentru măiestria cu care știe să facă să răsunе, de la amvon sau de la înălțimea diferitelor tribune interna-

ționale, cuvîntul sfînt al adevărului, dreptății și înțelegerii între oameni și popoare.

La toate aceste haruri, cu care a fost cu prisosință dăruit, fie-ne îngăduit, aici, să amintim încă unul, anume al condeiului binecuvîntat ce-l stăpînește. Mai e oare nevoie să amintim cititorilor acestei reviste — ea însăși purtînd puternic pecetea creatorului, îndrumătorului și animatorului ei — că acest condei le-a dăruit cu generozitate, de-a lungul anilor, comori de învățătură și înțelepciune?

Și încă ceva. Lucrînd la alcătuirea acestui număr, pregătînd pentru tipar mesajele de salut primite din atîtea locuri și de la atîția oameni de seamă, am avut și mai evident sentimentul că personalitatea sărbătoritului depășește limitele obștei noastre, inserîndu-se în contextul general al iudaismului contemporan. Și în acest fel, el aduce un plus de prestigiu, stimă și prețuire obștei și țării sale.

Cu aceste gînduri, redacția noastră își deschide cu bucurie paginile spre a da glas acestui Halel sărbătoresc.

MESAJUL D-LUI DR. NAHUM GOLDMANN

Președintele Congresului Mondial Evreiesc

Este pentru mine o deosebită satisfacție să felicit pe d. Șef rabin dr. Moses Rosen la jubileul celei de a 20-a aniversări a alegerii sale ca Șef rabin al evreimii române. O fac atît în numele Congresului Mondial Evreiesc, al lui „Jewish Agency”, cît și într-al meu personal.

Șef rabinul Rosen ocupă în generația contemporană iudaică o poziție excepțională. El reprezintă cea de-a doua — în ordine numerică — evreime din Europa de răsărit și o face de mulți ani în împrejurări ieșite din comun, îmbinînd curajul și tactul cu multă comprehensiune pentru problemele specifice ale evreimii din Europa de răsărit, care a fost decimată în condițiuni atît de tragice de către barbarii naziști.

El a reușit nu numai să mențină și să asigure viața evreiască în România, dar a izbutit să mențină iudaismul român și să-i dea posibilitatea să colaboreze la rezolvarea marilor probleme ale contemporaneității evreiești. El este pe drept cuvînt cel mai recunoscut și cel mai stimat exponent al iudaismului răsăritean pe scena mondială iudaică.

(continuare în pag. 17-a)

NUMĂR CONSACRAT ÎMPLINIRII A 20 DE ANI
DE LA ALEGEREA D-LUI DR. MOSES ROSEN
CA ȘEF RABIN AL CULTULUI MOZAIC
DIN ROMANIA

Un harnic popularizator al literaturii românești în limba idiș

Printre primii traducători ai poeziei românești în limba idiș a fost și Solomon Segall. El s-a născut în târgul Săveni din nordul Moldovei.

În atmosfera familiară, tânărul Solomon a găsit mediul prielnic unei dezvoltări intelectuale și etice. Tatăl său, pe lângă munca cotidiană de a asigura existența unei familii de 6 persoane, găsea și timpul necesar, după orele de muncă, de a împărtăși fiului său din comorile culturii.

Tinărul, o fire dinamică și dornică de cultură, va studia paralel limba și literatura română cât și cea idiș. În anii aceștia ai tinereții se va dezvolta la dînsul — cum spunea Vlahuță — „darul împărtășirii” și altora din ceea ce a asimilat. Debutează în anul 1884, cînd a publicat în „Bukowiner Rundschau”, sub pseudonimul Săveneanu, poezii și corespondențe culturale din Moldova, în limba germană, precum și unele tălmăciri ale poeziei românești în limba idiș.

Samson Botnărescu a fost acela care, cunoscînd-l pe Solomon Segall, a întrezărit în el talent și l-a îndemnat să persevereze în încercările sale literare. La îndemnul său, a început să scrie în românește și a colaborat, între anii 1888—1896, la diferite publicații periodice și ziare.

În anul 1896 a editat săptămînalul „Revista literară”, al cărui director a ajuns și a asigurat apariția a cel puțin 20 de numere, la care au colaborat tineri talente din diferite orașe ale țării. În mintea tinărului Segall și-a făcut loc încă de pe atunci ideea de a transpune în limba idiș cel puțin o parte din valoroasa literatură română.

O împrejurare excepțională a devenit hotărîtoare pentru existența lui Solomon Segall: l-a cunoscut personal pe Mihail Eminescu. Iată cum descrie chiar el această întîlnire hotărîtoare: „Într-o zi, care de mult timp a trecut, am avut deosebitul noroc să-l văd, să vorbesc și să mă înfrîc în forțe amical cu cel mai mare poet român al secolului nostru, Mihail Eminescu. Această neașteptată amintire m-a urmărit adesea și s-a transformat încet într-o dorință arzătoare să încerc să traduc pentru frații mei, care vorbesc și citeșc idiș, nemuritoarele versuri ale „Lucașfărului”, „Sătircele”, „Veneră și Madonă” etc.”

Între 1898—1907, Solomon Segall a avut de luptat greu cu existența, timp în care el a fost mai puțin productiv. N-a încetat însă să-și continue activitatea de traducere. În anul 1907 se stabilește temporar la New-York, unde a dus mai departe activitatea literar-publicistică. Aici, în mijlocul marii comunități evreiești, a găsit terenul pentru a face să apară, în 1911, în limba idiș, volumul de

poezii „Harfen Klängen” (Acorduri de harfă). Printre poeziile acestui volum se află și unele traduceri din poezia italiană, franceză, etc., precum și o poezie de Nicolae Bălcescu „Amurgul veacului” (1900).

Atras de locurile natale, se reîntoarce în țară în anul 1912. Paralel cu lupta pentru existență își continuă activitatea literară. În acest timp și-a selectat în mod chibzuit bucățile traduse, pregătind apariția antologiei poeziei românești în limba idiș.

Intenția sa a fost ca această antologie să cuprindă două volume: primul de poezii și al doilea de proză, dar după cât se vede, a izbutit să tipărească numai primul volum. Antologia cuprinde peste două sute din cele mai valoroase creații ale poetilor români, mai mari și mai mici. Iată câteva din cele mai cunoscute: Sătirle, Veneră și Madonă, Dalila, Mortua est, Lucașfărul, Somnoroase pășărele, De ce nu vii?, de Eminescu; Noapte de vară, Nunta Zamferei, Mama, de Coșbuc; Umbra lui Mircea la Cozia, de Grigore Alexandrescu; Miorița de Alecsandri; Rugăciune, de Arghezi; Melancolie, de Lucian Blaga; Elegie, de Bolintineanu; Muzicantul, Bătrîna, de O. Goga; O, mamă, de St. O. Iosif; Romanța soarelui, de I. Minulescu; Toamna, de I. Pilat; Zburătorul, de Eliade Rădulescu; Rapsodii de toamnă, de Topîrceanu; În prag, de Vlahuță; Într-o grădină, de Enăchiță Văcărescu; Pe stradă de Păun Pincio și alții.

Volumul a fost tipărit la Viena și a apărut în anul 1922. În acest fel a început a se împlini dorința autorului de a înlesni cititorilor de limbă idiș cunoașterea literaturii române. „Fraților mei care locuiesc în România, le aduc această carte, cu rugămintea să o citească și să cunoască frumusețile sufletului românesc și marii săi predecesori”.

În scrisoarea adresată de autor lui Nicolae Iorga, în 1921, el scrie „Nu le-aș putea arăta mai bine adevăratul suflet românesc decît vorbindu-le de Eminescu și Coșbuc”.

Transpunînd versurile românești în limba idiș, Segall a căutat formulele lingvistice cele mai adecuate. Traducătorul s-a străduit să respecte forma originală a poeziei, ritmul și rima.

Cunoscutul literat român, directorul revistei „Convorbiri literare”, I. E. Torouțiu, a remarcat că traducerea lui Solomon Segall „sînt piese care ilustrează deopotrivă de marcant literatura noastră, ca și pe traducător și limba evreiască, în măsură să le absoarbă cu grijă, pentru aflarea frumuseților de expresie ca și pentru crearea de metafore în limba tra-

dusă”. Și concludă: „după dicționarul român-german al lui H. Tiktin, la care învățatul evreu lucrase toată viața ca să dea o exemplară operă lexicografică, după contribuțiile fostului rabin de la Londra, Moses Gaster, pentru cunoașterea literaturii și limbii noastre din cele dinții începuturi, Antologia lui Segall, tipărită în 1922 la Viena, în litere ebraice, reprezintă o piatră de hotar, un moment de valoare istorică pentru literatura noastră.”

În continuare, făcînd o apreciere calitativă traducerii, spune: „trebuie să vă mărturisim că nicăieri la acești traducători ai lui Eminescu nu ne-a izbit atît de puternic atmosfera eminesciană, ca în traducerea lui Solomon Segall. Traducătorul izbutește să redea în limba idiș lirismul poezilor români, menținînd nealterat și profunzimea cugetării.”

Și alți reprezentanți eminenți ai culturii românești s-au exprimat în mod elogios asupra antologiei alcătuite de Solomon Segall. La apariția ei, Nicolae Iorga scrie: „Orice încercare de a face cunoscut sufletul românesc în expresia lui superioară, care este literatura, nu poate trezi decît mulțumirea noastră, la care ai dreptul”.

Gala Galaction, la citirea traducerilor de către autor, „a ascultat cu răsuflarea întreruptă și privirea lui arzătoare s-a pironit pe buzele recitatorului”, a remarcat distinsul intelectual dr. A. Stern.

dar activitatea lui Solomon Segall nu s-a oprit numai la traduceri. Cu rădăcini adînci în popor, el a sorbit din înțelepciunea lui. Trîind în mijlocul său, el a cules cugetările, legende și comentariile lui și le-a înmănușat în scurta dar utilă lucrare folclorică „Credințe, datini și superstiții din folclorul poporului evreiesc (apărută în anul 1927).

Tot sufletul acestui popor, tot „depozitul de cugetare și simțire populară” — cum spunea Galaction, — creat de-a lungul veacurilor și unde adesea se poate observa răspîntii de bună înțîlnire între înțelepciunea pe care o scoți din cărturarii poporului cu milenară experiență și înțelepciunea poporului român”, sute din aceste datini referitoare la natură, ființe și lucruri, omul și viața omenească, viața religioasă, viața casnică și socială, precum și proverbe și locuțiuni proverbiale, au constituit obiectul muncii sale de culegere, selectare și comparare. Culese din surse publice, talmudice, midrașice, hagadice, precum și de la popor, această lucrare a lărgit posibilitatea cunoașterii acestuia și de către cititorii de limba română.

L. MANES

AUTOCAMIOANE ROMÂNEȘTI SOLICITATE LA EXPORT

Autocamioanele și autoturismele de teren realizate de industria românească sînt tot mai solicitate peste hotare. Prin intermediul întreprinderii de comerț exterior „Auto-Tractor”, au fost exportate recent aproape 600 de autocamioane „Carpați” de 3 tone, „Bucegi” de 5 tone, S.R. 113 și autocamioane tip TV-41 C în R. P. Chineză, Cehoslovacia și Pakistan. Circa 600 de autoturisme de teren M-461 au fost exportate în Albania, Cehoslovacia și R. D. Germană.

Noi contracte prevăd livrarea în Columbia, R. P. Chineză, Grecia și R. D. Germană a altor aproape 2 000 de autoturisme de teren M-461 și autoutilitare.

RECORD PETROLIER

Un colectiv de sonderi căruia i-a fost încredințat forajul sondei de mare adîncime „4503-Brătești” a atins adîncimea proiectată — 4 500 metri — în mai puțin de 10 luni. Această performanță constituie un record în forajul sondelor de mare adîncime. Totodată au fost realizate însemnate economii la prețul de cost. Obținerea acestor succese se datorește atît folosirii instalației românești 3 DH-200, cu care s-au realizat viteze de foraj de două ori mai mari decît cele stabilite, cît și studierii și aplicării de către sonderi a unei tehnologii corespunzătoare formațiilor geologice și adîncimilor străbătute.

Pornind de la condițiile pe care le oferă zăcămintul, sonderii și-au propus să continue forajul la 6 000 metri adîncime.

UN NOU PRODUS

La uzina de fibre sintetice din Săvinești a început să funcționeze prima stație industrială în țara noastră pentru obținerea poliamidei praf. Ea are o capacitate zilnică de 100 kg. Transformată în peliculă, poliamida praf prezintă o bună aderență pe metale, rezistînd totodată la temperaturi care ating 200 grade Celsius, ca și la acțiunea corosivă a uleiurilor, acizilor, bazelor și a aerului. Datorită acestor calități, ea poate fi utilizată cu succes pentru protejarea mașinilor și a altor construcții metalice expuse intemperiilor.

Prin adăugarea unor pigmenți, pelicula de poliamidă poate înlocui lacurile colorate de protecție, mai ales pe cele utilizate în construcții navale.

Carnet

ACTORI PARIZIENI ORIGINARI DIN ROMANIA

Una din personalitățile vieții artistice pariziene este Samson Feinsilber, fiul cunoscutului critic dramatic, originar din România, Matei Rusu, care a debutat la noi ca traducător în limba română al lui Șalom Alechen.

Samson Feinsilber este considerat un mare actor. După cum scrie Uan Thiegem în volumul său „Les

acteurs contemporains”, Samson Feinsilber a apărut în peste 300 roluri: pe scenă și în circa 20 de filme de succes. El conduce astăzi o importantă școală de artă dramatică la Paris.

În 1946 a publicat un manual ce se adresează în special tinerilor actori: „L'acteur de théâtre”.

Un alt artist evreu originar din România, născut la București în 1904, este Marcel Lupovici. A debutat ca figurant pe scena Teatrului Național din București.

George Cuiș, istoriograf și publicist, publică în revista „Familia” din Oradea două interviuri cu Samson Feinsilber și Marcel Lupovici.

Aproape uitat de foștii săi compatrioți, Marcel Lupovici a făcut o carieră de trei decenii pe diverse scene pariziene și în cinematograful. Astăzi conduce la Paris cunoscutul teatru Chaptal-347, pe a cărui scenă a jucat și marele actor George Uraca.

Un alt actor originar din România a fost Luca Gridou, care a debutat pe scena unui teatru periferic din Paris.

Și el a făcut o carieră frumoasă pe scenele teatrelor pariziene. A încercat toate genurile — de la music-hall la tragedie.

UN PICTOR NECUNOSCUT

Unul din pictorii din școala lui Aman, care a avut ca profesor pe

marele pictor Gh. Tătărescu, a fost Const. Alexianu, coleg de studii cu Nicolae Vermont. Între pinzele rămase de la el se află una iscălită Feldman, reprezentînd un „Casanova îmbătrînit” și un peisaj necunoscut de Nicolae Vermont, purtînd locul și data: 25 aprilie 1886, Comana.

Cine a fost acest Feldman? Istoricul de artă vor izbuti, probabil, să afle răspunsul la această întrebare.

Mesaje de salut ale șefilor de cult din România

ÎNCREDERE PUTERNICĂ, BUCURIE SFÎNTĂ

de MARTON ARON

Episcop Romano-catolic de Alba Iulia

„Bucuria întru Domnul este tăria noastră”. (Nehemia 8.10)

Citim această idee minunată izvorâtă din credință vie în cartea a doua a lui Esdra. Din ea se revarsă încredere puternică și bucurie sfântă față de Dumnezeu.

Poporul evreu reîntors a ridicat zidurile Ierusalimului; conducătorii au făcut demersurile necesare în vederea restabilirii orânduirii sociale; au organizat din nou viața religioasă publică. Esdra, împreună cu Nehemia, promulgă legea în fața poporului și iau promisiuni solemne de la popor pentru respectarea legilor. S-au străduit ca viața religioasă să pătrundă din nou în viața zilnică a poporului, în spiritul legii strămoșești. Cu această ocazie încurajează poporul cu acest citat.

S-ar putea ca în 1948, Onor. conducători ai Federației Comunităților Evreiești din R. S. România să se fi gândit la acest eveniment atunci când

erau în preajma alegerilor de Șef rabin. Analizând situația și viața religioasă a comunităților evreiești din România, au căutat pe acel bărbat, căruia în situația dată să-i poată încredința cu încredere cîrmuirea vieții religioase a evreilor din țară.

Alegătorii conștienți de marea lor răspundere l-au ales pe rabinul dr. Moses Rosen.

Pregătirile făcute cu o atenție deosebită pentru prăznuirea aniversării a 20 de ani de la alegeri dovedesc că alegerea a fost fericită. Șeful rabin dr. Moses Rosen a reușit să realizeze în toate privințele speranțele și așteptările credincioșilor săi.

Și noi luăm parte cu plăcere la bucuria celor care îl sărbătoresc. Cu ocazia acestei aniversări însemnate, salutăm cu respect pe Reverendissimul dr. Moses Rosen, Șef rabin, dorindu-i din inimă viață lungă și ajutorul lui Dumnezeu pentru munca sa plină de răspundere.

Șefii cultelor din România fotografiați cu prilejul semnării chemării pentru încetarea războiului din Vietnam. Mai 1967

SALUTUL MONSENIORULUI FRANCISC AUGUSTIN

Conducătorul Arhiepiscopiei Romano-Catolice București

Fericitul jubileu de 20 de ani de la alegerea Eminenței Sale domnului dr. Moses Rosen, Șef rabin al Federației Comunităților Evreiești (M) din Republica Socialistă România constituie pentru mine un prilej deosebit de a saluta pe veneratul sărbătorit.

Anii de colaborare, în cadrul cultelor, cu Eminența Sa d. dr. Moses Rosen au vădit întotdeauna intențiile nobile de care este animat și care au contribuit ca să putem stabili între cultele noastre raporturi bazate pe respect reciproc.

Am urmărit, prin intermediul *Revistei cultului mozaic*, activitatea Eminenței Sale, care este caracterizată de o distinsă profăresare a tezaurlui de credință cu care este înzestrat Emi-

nența Sa, grație unei vaste pregătiri teologice.

În egală măsură, am admirat și apreciat transpunerea în viață a acestei credințe, prin care Eminența Sa a slujit interesele spirituale și materiale ale coreligionarilor săi, cu precădere a celor umili și săraci.

Pe această cale exprim Eminenței Sale urările noastre cele mai alese, ca să poată conduce încă mulți ani comunitatea evreiască cu același succes, precum și o activitate mereu rodnică pe țărimul social, atât în cadrul republicii noastre iubite, cât și în strădania comună nouă de a contribui la statornicirea păcii între toate popoarele lumii.

CU DRAGOSTE FRĂȚEASCĂ

de KISS ALEXA
Episcop al Bisericii Unitariene

Cu prilejul aniversării a 20 de ani de la alegerea Eminenței Voastre în funcția de Șef rabin al cultului mozaic, în numele Bisericii Unitariene și al meu personal vă trimit felicitările mele cele mai călduroase.

Federația Comunităților Evreiești (M) din Republica Socialistă România a fost binecuvîntată în persoana dv. cu un conducător spiritual înțelept care în spiritul celor mai bune tradiții ale iudaismului conduce în armonie și cu deosebit talent pe calea legii lui Dumnezeu și o ocrotește cu farmecul personalității sale și marea sa sufletului său. Activitatea și realizările dv. de conducător spre binele evreilor credin-

cioși din Republica Socialistă România sînt bine cunoscute. În calitatea dv. de Șef rabin al cultului mozaic întrețineți viu în comunitate mesajul spiritual al iudaismului, în spiritul păcii și frăției și al tradiției de caritate și ajutor față de cei în nevoie.

Fie ca încă mulți ani să vedem aceeași teamă de Dumnezeu și elevare sufletească în activitățile Eminenței Voastre. Vă doresc sănătate deplină, putere de muncă și liniște sufletească, spre a vă putea devota mulți ani de aici înainte menirii dv. sfinte. Bunul Dumnezeu să Vă împlinească dorințele spre bine și să Vă trimită binecuvîntarea păcii.

DOMNUL SĂ TE BINECUVÎNTEZE!

de PAPP LADISLAU IOSIF
Episcop reformat

Eminenței Sale domnului dr. Moses Rosen, omul ales al lui Dumnezeu, cu ocazia a 20-a aniversări a unei vocații mai înalte, doresc toate acelea ce a însemnat poporului ales al lui Dumnezeu binecuvîntare de o formă măreață și de un conținut adînc: „Domnul să te binecuvînteze și să te păzească! Domnul să facă să lumineze Fața Lui peste tine și să Se îndure de tine! Domnul să-Și înalțe Fața peste tine și să-ți dea pacea!”

Doresc să-l binecuvînteze Domnul cu bogăția nespul de mare a harului Său — ca să poată să fie întotdeauna o binecuvîntare pentru cei încredințați lui.

Doresc să-l păzească Domnul de slăbiciunile metehnelor omenești — ca să poată să fie un păzitor al credincioșilor săi în timpul ispitelor.

Doresc să-și lumineze Domnul fața asupra lui, de cite ori se frîmîntă cu probleme grele — ca să poată lumina cu Cuvîntul lui Dumnezeu comunitatea sa.

Doresc ca Domnul să se îndure de Dumnealui, cînd cu pocăință strigă

către el — ca și inima sa să fie întotdeauna îndurătoare către cei nevolnici, cei care au apucat pe un drum greșit.

Doresc să-Și înalțe Dumnezeu asupra lui fața, cînd se simte singur ca Noe, Iov sau Ieremia — ca privirea sa plină de dragoste să poată iradia căldură către acei care zgribulesc de simțămîntul singurătății.

În fine, doresc ca Domnul nostru să-i dea pace — ca el cu pacea Domnului său să poată lupta — drept un exemplu strălucitor — pentru pacea comunității sale, poporului său, Patriei noastre scumpe și omenirii întregi.

Atașîndu-mă cu bucurie de șirul celor ce se bucură, mă închin cu omagiu înaintea lui Dumnezeu lui Avraam, Isaac și Iacov, înaintea Tatălui meu ceresc, și îl rog cu smerenie să dea Copilului Său drag, Fratelui meu fierbinte iubit, lui dr. Moses Rosen toate acelea ce i-am dorit eu cu inimă sinceră, oprindu-mă pentru cîteva clipe la a 20-a piatră de hotar!

BUNE RELAȚIUNI ÎNTRE ÎNCREDINCIOȘII TUTUROR CULTELOR

de D. FRIEDRICH MÜLER
Episcopul Bisericii Evanghelice din România

Am onoare a Vă exprima sincere doriri de toate cele bune cu ocazia aniversării a 20 de ani de la alegerea Eminenței Voastre ca Șef rabin al Federației Comunităților Evreiești (M) din Republica Socialistă România, atât pentru persoana și familia Dvs., cât și pentru îndeplinirea sarcinilor de conducere a cultului mozaic. De la prima noastră înfrînire încoace, în 23 iunie 1949, cu ocazia consfățuirii șefilor de culte din Patria noastră, deliberîndu-se binecuvîntata „Moțiune”, în urma aprobării statutelor pentru organizarea și funcționarea cultelor, am cooperat în bună înțelegere, lăsîndu-ne dăruiti cu încrederea psalmistului:

„Domnul este Păstorul meu... Îmi înviorăză sufletul, mă povăluiește pe cărări drepte din pricina Numei Lui Său” (Psalmul al 23-lea). Astfel, ori de cite ori am avut prilejul de a colabora pentru bune relațiuni între credincioșii tuturor cultelor, precum și la atitudine loială a tuturor cetățenilor, mai ales în consfățuirii pentru apărarea păcii, ne-am străduit a adevărat realizarea făgăduinței, relevate lui Avram: „Toate familiile pămîntului vor fi binecuvîntate în tine” (Genesa 12.3).

Primiți, Vă rog, Eminența Voastră, încredințarea deosebitelor mele considerațiuni.

LEGĂTURI PRIETENEȘTI

de Episcop DIRAYR MARCHIDIAN
Șeful Bisericii Armene din România

Vă felicit în numele meu și al tuturor credincioșilor eparhiei noastre, pentru cei 20 de ani de rodnică activitate desfășurată cu devotament și înțelepciune în folosul Federației Comunităților Evreiești din România.

Vă urez totodată ca Dumnezeuul nostru al tuturor să Vă dăruiască sănătate și viață lungă, pentru a continua să păstoriți cu aceeași dragoste și elan turma ce Vă este încredințată.

Prețuind calitățile excepționale cu

care V-a înzestrat providența și acele simțăminte profund umane de care sînteți pătruns la fiecare pas al activității Voastre, rămîn încredințat că nu vom fi lipsiți nici în viitor de legăturile Voastre prietenești, de care ne-am bucurat și pînă acum, fie în timpul modestei noastre activități, fie în zilele cînd eparhia armeană din România a fost condusă de către tînărul șef spiritual care astăzi se află pe Scaunul cel mai de sus al Bisericii Armene.

FERICIT BĂRBATUL...

(Urmare din pag. 1-a)

de înflorire din viața unei obști religioase. Popasul aniversar prilejuit de împlinirea a douăzeci de ani de la alegerea d-lui dr. Moses Rosen ca Șef rabin al comunităților evreiești din țara noastră este unul din acestea.

Începându-și activitatea de conducător spiritual al evreilor din România acum două decenii, într-o vreme de mari prefaceri sociale care aveau să schimbe fața țării noastre și să asigure bunăstarea și fericirea cetățenilor ei, d. dr. Moses Rosen s-a dovedit a fi omul chemat să vindece rănilor conaționalilor săi de pe urma celui de-al doilea război mondial și să înscrie apoi pagini luminoase în cronică a acestor două decenii de activitate, în conducerea credincioșilor săi pe calea păcii și a prosperității.

Personalitate religioasă de mare prestigiu, d. dr. Moses Rosen este cunoscut atât în țară, cât și în străinătate, ca un mare teolog al iudaismului contemporan, participând la toate marile întruniri ale organizațiilor religioase evreiești din lume. Este, de asemenea, bine cunoscută activitatea obștească pe care d. Șef rabin dr. Moses Rosen o desfășoară în țara noastră în calitate de deputat al Marii Adunări Naționale și de membru al Comitetului Național pentru Apărarea Păcii. D-sa a participat la toate acțiunile inițiate de Noi pentru apropierea și colaborarea tuturor cultelor religioase din țara noastră, în vederea realizării unui climat de înțelegere, de dragoste și de pace în lume.

La douăzeci de ani de rodnică activitate în slujba Patriei noastre dragi, Republica Socialistă România, și în slujba neobosită în îndrumarea spirituală a comunităților evreiești din țara noastră, se cuvine să aducem caldele Noastre felicitări d-lui Șef rabin dr. Moses Rosen, încredințându-l de toată prețuirea și admirația Noastră. De pe culmea acestor douăzeci de ani de activitate îi dorim să aibă parte în continuare de o sănătate deplină, de bucurii sufletești și realizări bogate în activitatea pe care o desfășoară, pentru binele Patriei noastre și al credincioșilor mozaici din România. La mulți ani!

BĂRBAT ALES AL DOMNULUI

de NAGY GYULA

Episcop al eparhiei reformate Cluj

Cu sinceritatea inimilor noastre ne adresăm Eminenței Voastre cu prilejul binecuvântat al aniversării a 20 de ani de la alegerea Eminenței Voastre în înalta funcție a primstătorului Federației Comunităților Evreiești (M) din Republica Socialistă România. Sintem mulțumiți lui Dumnezeu, care este și Domnul nostru, Domnul Dumnezeu, mîntuitorul și creatorul părinților noștri „stîncă slăvirii noastre”, că ne dăruiește astfel de ocazii excepționale, cînd mărturiile noastre, izvorite din credință vie, le putem așeza pe altarul sfințit al comunității frățești. Nici prezentul nostru omagiu nu este decît o mărturie frățască, o scînteie a focului arzînd pe altar și nu se stîngînd de loc; o mărturie prin care împărtășim bucuriile și respectul tuturor care Vă urează multă sănătate, depline puteri sufletești și trupești, înțelepciune și nenumărate daruri cerești, care au fost și sînt podoaba slujirii credincioase a Eminenței Voastre.

Ne veți permite ca în acest moment solemn să declarăm în mod public că Abraham, Isaac și Iacob, arhieriei și profetii Israelului, împreună cu tot poporul ales, sînt și strămoșii noștri în credință. Cuvîntul dumnezeesc ce l-au primit acești martori biblici este și Cuvîntul nostru; rugăciunea lor este și rugăciunea noastră; cînd auzim: „Șema Israel”, răspundem și noi în fiecare zi; speranțele lor eschatologice sînt și ale noastre; binecuvîntările lor sună și astăzi în bisericile reformate și — în sfîrșit — marea poruncă a iubirii și a păcii, drept explicația rezumativă a Decalogului, sînt și rămîn semnele

grăitoare ale singurei „alianțe” salvatoare. În acest legămînt al „iubirii și păcii” trăim și slujim în iubita noastră patrie Republica Socialistă România; în acest legămînt apreciem roadele îmbelșugate ale celor două decenii din slujba Eminenței Voastre, atît peste, cît și încoace de hotarele țării; în acest legămînt ne aducem aminte de cele două decade ale colaborării frățești cu repetatele ei întâlniri personale — din 1948 și pînă în prezent — pentru înfăptuirea multor năzuințe comune; și — drept încheiere — în acest legămînt dorim să Vă cinstim ca pe un bărbat ales al Domnului cu multele calități duhovnicești prețioase ce le ați primit și le ați folosit nu numai spre binele Federației Evreiești, dar totodată și pentru promovarea intereselor universale, ca astfel să Vă putem iubi și într-un ogor mai larg, într-o colaborare amicală și într-un spirit de ascultare credincioasă față de Domnul Dumnezeu Creator și Mîntuitor.

Eminența Voastră, aceste șiruri considerate-le ca o mireasmă de la viață spre viață, ca o modestă coroană de flori ce o predăm Eminenței Voastre, în speranța că nu se va vesteji pînă la ocazia următoare, cînd Vă vom putea saluta și cu prilejul sărbătoririi a 30 de ani de activitate. Iar acum și pînă atunci ne rugăm cu Moise:

„Domnul să te binecuvînteze și să te păzească!

Domnul să facă să lumineze Fața Lui peste tine și să se îndure de tine! Domnul să-și înalte Fața peste tine și să-ți dea pacea”.

O MISIUNE IMPORTANTĂ

(Urmare din pag. 1-a)

D. Șef rabin dr. Moses Rosen este dăruit cu talentul de conducător, cu putere sufletească, cu strălucire de gândire, cu dragoste de popor, iar misiunea ce o împlinește în istoria evreimii române și într-aceea a reclădirii Israelului va fi cunoscută și cercetată încă mulți ani.

Să-i hărăzească Dumnezeu să continue a vedea binecuvîntare în strădania sa și să se bucure de faptele sale; să înmulțească fapte în slujba Torei și a întăririi temeliei credinței în mijlocul obștei d-sale și să-i vadă „împlinți în Casa lui D-zeu și în curțile Ștăpînului nostru”, cu conducătorul lor în frunte.

1963. D. Șef rabin dr. Moses Rosen aprinde o flacără pe Muntele Amintirilor din Ierusalim în memoria celor 6 milioane de murtri

ROADE MINUNATE

de Dr. ZERAH WAHRHAFTIG
Ministrul Cultelor statului Israel

Mă bucur să vă exprim felicitările poporului care locuiește în Sion către conducătorul dv. spiritual, dr. Moses Rosen, personalitate distinsă, binecuvîntat și încununat cu toate însușirile și talentele cerute unui conducător.

De douăzeci de ani sînteți binecuvîntați să aveți în frunte o figură excepțională, o personalitate covârșitoare, un rabin tradițional, dintr-o strălucită descendență rabinică. Personalitatea sa poartă pecetea părintelui său, care a fost și el un mare rabin. În același timp, dr. Moses Rosen este dăruit cu un simț deosebit al realităților, o sensibilitate profundă pentru problemele actualității și pentru nevoile generației sale.

El conduce comunitatea sa, rămășița a prigoanei fasciste, în spiritul valorilor adevărului, păcii și iubirii de oameni, pentru înălțarea destinului lor din strîmoșia trecutului spre o orînduire a libertății și înțelegerii reciproce. El a izbutit să clarifice cu competență înaintea comunităților evreiești din lume și din Țara sfîntă spiritul cel nou care pulsează azi în mijlocul comunității evreiești din România.

Unul din roadele minunate ale acestui spirit nou este acțiunea de dăruire a sularilor sfinte, acțiune pe care d-sa a inițiat-o și a izbutit să obțină sprijinul guvernului român. El aduce o contribuție importantă la cultura iudaică prin scrisul și prin strălucirea discursurilor d-sale. Îi urăm să păstorească încă mulți ani spre cinstea comunității sale și spre mindria iudaismului din întreaga lume, să continue a propovădui Tora și să lupte pentru pace.

MESAJUL D-LUI DR. IOSEF BURG

Ministrul Ocrotirilor Sociale din Israel

Cele mai bune urări Eminenței Sale d-lui dr. Moses Rosen cu ocazia celei de-a 20-a aniversări a alegerii sale în funcția de Șef rabin.

Fie ca harul patriarhilor și dragostea sa de Israel să-l călăuzească și de acum înainte în sfînta sa operă pentru binele Comunității sale și al oamenilor. Fie-i hărăzite zilele păcii și prieteniei în Israel și în întreaga lume.

RESPECT UNANIM

de Șef rabin dr. ISRAEL BRODIE

M-a bucurat să aflu că în curînd, comunitățile evreiești din România vor sărbători cea de-a 20-a aniversare a alegerii d-lui rabin dr. Moses Rosen ca Șef rabin. Acesta este un eveniment demn de a fi subliniat.

Evreimea română are bucuria de a avea conducerea spirituală și morală a unui om de o înaltă cultură, dotat cu un deosebit talent de a explica și aplica învățăturile glorioasei noastre credințe și tradițiile întruchipate în legea noastră scrisă și orală și ilustrate în paginile istoriei noastre. Darurile sale excepționale ca orator și scriitor, credința sa de nezdruccinat, dragostea sa de oameni, activitatea sa neobosită pentru cauza păcii universale, a dreptății și a umanității, i-au cîștigat pe drept cuvînt respectul și admirația nu numai în România, dar și în alte țări pe care le-a vizitat.

Aceste rînduri le adresez în primul rînd ca președinte al Biroului permanent al Conferinței rabinilor europeni, din care dr. Moses Rosen face parte ca distins membru și loial coleg. Am fost bucuros să-l întîmpin la congresele noastre, ori de cîte ori programul îndatoririlor d-sale îi permitea să participe. Cuvîntările ce le-a rostit cu aceste ocazii, cît și participarea d-sale la discuții, s-au bucurat de o înaltă prețuire. El s-a alăturat eforturilor noastre de a menține în multe din comunitățile noastre normele și principiile iudaismului autentic, care își trag obîrșia din revelația sinaitică.

Colegii mei și cu mine trimitem Șef rabinului dr. Moses Rosen cordiale felicitări și ne rugăm ca d-sa și comunitățile pe care le conduce cu atîta distincție să se bucure mulți ani de binecuvîntarea unei depline sănătăți, fizice și spirituale.

Aprilie 1967. Eminența sa d. Șef rabin dr. Moses Rosen primește la București pe d. dr. Nahum Goldmann

MESAJUL D-LUI DR. NAHUM GOLDMANN

(Urmare din pag. 1. a)

Congresului Mondial Evreiesc el i-a fost în toți acești ani un colaborator fidel, al cărui sfat în multe probleme dificile a fost de o deosebită importanță. El a adâncit și întărit raporturile evreimii române cu Israel, iar Israelul a recunoscut și omagiat din plin aceasta, mai cu seamă în ultimii ani.

Ca prieten și ca unul care de mulți ani prețuiesc activitatea Șef rabinului dr. Moses Rosen, aș dori să-i exprim felicitări pentru succesele d-sale și urările mele pentru munca sa în viitor. Sint bucuros că, pe lângă munca noastră comună în cadrul diverselor organizații, s-au dezvoltat între noi și relații călduroase personale, de prietenie.

Îi urez încă mulți ani de înfăptuiri rodnice și noi succese spre folosul evreimii din întreaga lume.

MESAJUL D-LUI L. PINCUS

Președintele Agenției Evreiești

În numele executivei Agenției Evreiești felicit pe d. rabin dr. Moses Rosen, eminentul conducător religios al evreimii din România, luptător dirz pentru principiile iudaismului și pentru idealurile umaniste.

Îi urăm mulți ani de rodnică activitate! Fie-i hărăzit să vadă împlinirea profeției pentru o pace eternă, când nici un popor nu va ridica sabia împotriva neamului său și dragostea și cunoașterea lui Dumnezeu vor sălășlui pe pământ.

ÎN SPIRITUL STRĂVECHILOR NOȘTRI PROF-ȚI

de MORRIS ABRAM

Președintele Comitetului evreilor americani

„American Jewish Committee” s-a înființat cu d. dr. Moses Rosen, Șef rabinul cultului mozaic din România, în mai multe ocazii în timpul vizitelor d-sale în S.U.A. Personal, am avut prilejul de a-l întâlni în România.

Am ajuns la concluzia că Șef rabinul dr. Rosen este un adevărat om al lui Dumnezeu, un om care luptă pentru pace și drepturile omului și

problemele acestea îl interesează profund.

Un fiu ales al poporului său și un luptător pentru demnitatea tuturor oamenilor într-o lume a păcii, libertății și dreptății — iată ceea ce definește personalitatea d-sale. Sintem îndreptățiți că va continua încă multe decenii munca aceasta, în spiritul străvechilor noștri profeți.

RESPECT UNANIM

de LOUIS HOROWITZ

Director general al lui „American Jewish Distribution Committee”

Vă rugăm să exprimați d-lui dr. Moses Rosen, în numele meu personal și al Jointsului felicitările noastre cele mai sincere la a douăzecea aniversare a instalării sale în funcția de Șef rabin.

Realizările d-sale în timpul acestei perioade au fost de o dublă însemnatate. El a infuzat viață nouă și țeluri nobile iudaismului din România și în același timp i-a câștigat demnitate și înțelegere în rîndul conducerei țării dv.

De asemenea, el a integrat obștea evreiască din România comunităților evreiești din lume. Datorită, în

mare măsură, zelului d-sale, evreimea din România are legături frățești cu comunitățile și organizațiile evreiești din lume, iar d-sa este respectat în egală măsură atât de propriul său guvern, cât și de evreii din lume.

Noi, cei de la Joint, îi datorăm recunoștință specială, pentru că a deschis calea pentru noi ca să aducem contribuția noastră la programul dv. de ajutorare a celor care se află în situația de a apela la sprijin.

Nu pot să închei altfel decât cu urarea ebraică כבוד כבוד sau cum spunem noi în engleză, „Well done!”

DIN SUCCES ÎN SUCCES

de dr. WILLIAM WEXLER

Președintele organizației „Bnei Brith” — Washington

Îi urăm mulți ani cu deplină sănătate și cu realizări pline de succes. Sperăm că el va continua, încă mult timp, să-și conducă comunitățile în libertate și în credința față de iudaism.

Cu cuvintele psalmistului îi urăm שמחה ושלום, „să meargă din succes în succes”.

FERICE DE VOI, EVREI DIN ROMÂNIA!

de IEHUDA LEIB LEVIN

Șef rabinul Moscovei

Cu prilejul jubileului a 20 de ani de la alegerea rabinului-savant d. Moses Rosen ca Șef rabin al cultului mozaic din România, vă exprim sentimentele mele călduroase și urările mele sincere la această sărbătoare.

Ferice de voi, evrei din România, și de voi, conducători ai comunităților lor, că aveți fericea că o personalitate mare ca d. rabin Rosen vă conduce și vă învață! Om cu o gândire înaltă, orator desăvârșit și om al acțiunii dinamice, el este destinat, atât prin talentele sale excepționale, cât și prin spiritul său puternic, precum și prin dorința sa de nezdruccinat de a săvârși fapte sociale mari în serviciul Torei, a credinței și a sprijinului social — să exercite o adâncă influență asupra comunității sale și să îndrume pe căările dreptății și ale dragostei de întreaga creațiune.

Minunatei personalități care luminează ca un far puternic existența lui Israel, îi urăm ca Părintele ceresc să-l întărească și să-l îmbărbăteze cu sănătate trupească și liniște sufletească, spre a sluji încă mulți ani ca rabin șef al evreilor din România.

Este urarea pornită din adîncul inimii.

DOUĂ DECENII DE MARI ÎNFĂPTUIRI

de S. Z. SHRAGAI

Membru în conducerea „Agenției Evreiești,” — Ierusalim

Cei 20 de ani de păstorie a prietenului meu respectat rabinul Rosen ca Șef rabin al evreilor din România reprezintă douăzeci de ani frumoși pentru d. rabin dr. Moses Rosen, care stă în slujba poporului și muncește pentru pacea, pentru existența sa și pentru păstrarea ființei sale religioase.

Pentru iudaismul român, acești ani reprezintă două decenii de posibilități reale pentru continuarea existenței sale și pentru împlinirea misiunii sale.

Dumnezeu să fie cu voi și cu d. Șef rabin Rosen, să vă binecuvînteze și să vă ferească de-a pururi!

MESAJUL ORGANIZAȚIEI UNITED JEWISH APPEAL

Sub conducerea Eminenței Voastre, evreii, scăpați prin minune de la exterminarea ce le-o pregăteau naziștii, și-au reclădit comunitatea lor și au reaprins flacăra culturii evreiești.

Evreii din America se simt legați de coreligionarii lor nu numai pe plan religios, ci și prin multiple legături de familie. Vizita memorabilă din anul trecut a delegației noastre în România și participarea dvs. la congresul nostru din New York au întărit aceste legături.

Prin dv. adresăm bune urări iubitelor noastre frați din România. Fie ca înțeleapta dv. îndrumare, dragostea nețărmurită și devotamentul dv. absolut către principiile credinței noastre comune să continue a sta în slujba lor ca un nobil exemplu pentru evreii de pretutindeni.

EDUARD GINSBURG
Președinte

HERBERT FRIEDMAN
Vice-președinte

UN MARE FIU AL POPORULUI SĂU

de prof ARIE TARTAKOVER

Președintele secției israeliene a Congresului Mondial Evreiesc

Este pentru mine o cinste și o plăcere totodată de a mă putea ralia la miile și zecile de mii de persoane care, cu ocazia sărbătoririi a 20 de ani de activitate a Eminenței Sale d-lui dr. Moses Rosen ca Șef rabin al Federației Comunităților Evreiești (M) din România, vor da expresie simțămîntelor lor de dragoste și admirație pentru această unică personalitate.

D. dr. Rosen este un mare fiu al României și un mare fiu al poporului evreu. El a reușit să îmbine dragostea către țara sa și devotamentul către aceasta cu *Ahavat Israel*, dragostea de Israel, în cel mai bun înțeles al acestei expresii. Poziția sa este unică și ieșită din comun, fiind în același

timp conducătorul spiritual al evreilor români, un mare savant și un excepțional conducător al muncii comunitare sub toate aspectele ei. E greu de înțeles cum un singur om poate să facă față la toate aceste misiuni și să aibă un așa mare succes în împlinirea lor. Există numai o singură explicație a acestei enigme: extraordinara forță a geniului, care este evident în cazul de față.

Fie-mi, deci, îngăduit să închei transmițînd urările mele ca să continue mulți, mulți ani și decenii, binecuvîntata operă a vieții sale în slujba României, a poporului evreu și a tuturor celor care poartă dragostea de Dumnezeu în sufletele lor.

PERSONALITATE DINAMICĂ

de Sir BARNET JANNER

Membru al Parlamentului Marii Britanii

D. Șef rabin dr. Moses Rosen este de mulți ani un bun prieten personal al meu și întotdeauna a fost o plăcere pentru mine să fiu împreună cu d-sa și stimata d-sale soție în ocaziile cînd ne-a vizitat la Londra, sau cînd l-am înîlțnit, în diferite părți ale lumii.

Dr. Rosen este o personalitate dinamică, cu un caracter nobil și admi-

rabil. El și-a împlinit misiunea într-un mod care poate rămîne o pildă pentru oricine și și-a atras respectul evreilor și neevreilor nu numai în România, dar și în multe alte țări din lume.

El s-a dovedit un devotat fiu al României și în același timp un eminent conducător spiritual evreu.

1946. În timpul unui serviciu divin, la templul coral. În stînga violonistul Yehuda Menuhim.

O MÎNDRIE A POPORULUI SĂU

de rabin S. M. ZAMBROWSCHY
Președintele Consiliului național canadian
„Mizrahi”

Puțini oameni au privilegiul de a deveni, în viață fiind, figuri legendare. Dr. Moses Rosen e binecuvîntat cu acest privilegiu. Importanța d-sale nu se datorează numai înaltei poziții ce ocupă, ci dimensiunilor personalității sale.

Poziția sa cere, într-adevăr, să fii un mare savant rabinic. El reprezintă clasicul conducător spiritual al poporului evreu care cumulează în același timp bogățiile propriei noastre culturi, cît și cea mondială. El este o rară îmbinare între un mare gînditor original și un realist.

D. Șef rabin dr. Moses Rosen s-a revelat în reala sa amploare de conducător, învățat și om de acțiune. El e unul din excepționalii mari conducători evrei ai generației noastre care a creat istorie. Și cît de mic este numărul conducătorilor noștri care, de la tragedia holocaustului nazist, au creat, cu adevărat, istorie!

Distins savant, educator, un exemplar uman nobil, el aparține acelor puțini care imprimă personalitatea lor acolo unde se află. Personalitate fascinantă, dr. Rosen influențează întreaga viață evreiască. Realizările sale sînt de neasemuit. Fiecare lucru ce l-a realizat — și a realizat doar atît de multe! — a fost făcut cu dăruire, cu perseverență, cu hotărîre și cu eforturi neobosite și nesfîrșite.

Aceste calități sînt împerecheate cu o mare fantezie, credință și viziune, odată cu dragoste pentru tot ceea ce este legat de soarta poporului. Spiritul său de pionier l-a dus la atît

de mari succese. Dr. Rosen nu vrea să știe ce înseamnă greutatea unei datorii sau a unei răspunderi. El nu e niciodată prea ocupat spre a răspunde chemărilor evreimii din întreaga lume, care e dornică de îndrumarea și de inspirația sa.

Posedînd un simț analitic ascuțit, dotat cu o mare înțelepciune, el are talentul de a se ridica la înălțimi neobișnuite atunci cînd vorbește și de a înălța auditoriul odată cu dînsul.

Nu vom uita niciodată vizita dr. Rosen în Canada și modul cum a captivat literalmente întreaga comunitate evreiască cu căldura și cu farmecul persoanei sale. El este, pe drept cuvînt, mîndria lui Israel.

Ca unul care am avut fericirea să-l urmăresc în acțiune, la numeroase ocazii pe scena evreiască mondială, pot spune că apariția sa a fost nu numai un eveniment excepțional, dar pur și simplu o revelație. Și aceasta, datorită forței morale, puterii spirituale, curajului și spiritului întreprinzător, nobletei de spirit ce sintetizează în persoana sa Șef rabinul Rosen.

Cît de potrivite sînt, deci, în ceea ce-l privește, cuvintele din Proverbe: „De vezi un om harnic în muncile sale? El stă înaintea regilor”.

Sînt fericit să-mi alătur glasul de acel al admiratorilor săi și să-i urez d-sale și fermecătoarei d-sale doamne, mulți, mulți ani cu sănătate și continue realizări rodnice în serviciul poporului și al umanității.

UN MOISE MODERN

de rabin GILBERT KLAPPERMAN
Președintele organizației centrale a rabinilor din New York

Renumele Șef rabinului dr. Rosen ca erudit, talentul său de conducător obștesc, devotamentul și spiritul său de autodăruire au depășit de mult granițele țării sale și s-a răspîndit oriunde trăiesc evrei în lume.

Am avut personal plăcerea de a-l cunoaște și a fi martor al muncii sale neobosite, cînd am vizitat România în 1956. Am văzut dragostea cu care slujește cu întreaga-i ființă comunitatea sa. Am văzut respectul ce i-l poartă masa păstoritorilor săi și în același timp respectul cu care e întîmpinat de cercurile guvernamentale în fața cărora se înfățișează cu problemele acestei comunități.

De la alegerea sa, el a devenit o legătură între comunitatea evreilor din România și coreligionarii din restul lumii. Oriunde a apărut, a fost primit cu deosebită cinste, cuvintele sale ascultate cu cel mai adînc interes. Fiind un orator cu excepționale resurse și un savant cu mare putere de creație, mesajul ce-l aduce e întotdeauna plin de conținut, profund și animator.

Îmi amintesc neobișnuitul interes ce l-au trezit cursurile sale despre istoria evreilor din România la Yeshiva University din New York. Ca membru al acestei facultăți, am avut fericirea de a mă afla între acei care au luat parte la expunerile excelente pe care le-a făcut și care îmbinau o competență cunoaștere a materiei cu o vastă gamă de cunoștințe de cultură generală iudaică.

Dr. Rosen este, în sensul realității, zilelor noastre, un Moise modern, care a știut să reînnoiască înțelesul Torei pentru comunitatea sa și s-o conducă în același mod plin de dăruire cu care a făcut-o, Moise.

În numele rabinatului orașului New York și ca prieten și admirator al Șef rabinului dr. Moses Rosen, îl felicit pe d-sa și comunitatea evreiască din România.

Fie ca să continue cu vigoare și putere de creație divină-i misiune. Întreaga lume evreiască omagiază realizările d-sale și se roagă pentru sănătatea și succesul său.

ÎNĂVĂȚĂTOR ȘI CONDUCĂTOR AL OBȘTEI SALE

de rabin HERSCHEL SCHECHTER
Președintele Comitetului președinților organizațiilor evreiești americane. Președintele organizației Mizrahi din S.U.A.

Cu aleasă bucurie și respect deplin exprimăm urări din inimă și recunoștința noastră adîncă față de Șef rabinul dr. Moses Rosen, o remarcabilă personalitate rabinică a generației noastre, cu prilejul aniversării și a rolului istoric ce i-a revenit în aceste două decenii.

Personalitatea remarcabilă a distinsului Șef rabin își găsește expresie în multilateralitatea strălucitei sale cariere. El este, deopotrivă, un mare rabin-erudit, un publicist cu pană binecuvîntată, un conducător de seamă, un orator captivant și — mai presus de toate — un păstor devotat turmei sale.

Legăturile prietenești datează de 12 ani, un răstimp nu prea lung dar de însemnătate decisivă în viața obștei evreiești din România, a evreilor de pretutindeni, a lumii întregi. În acești ani am avut prilejul plăcut de a vizita de 3 ori România și de a-l întîmpina pe distinsul Șef rabin, însoțit de respectata d-sale soție, de 3 ori în Statele Unite. De aceea, relațiile prietenești dintre noi sînt puternice și durabile.

Am urmărit îndeaproape realizările și înfăptuirile d-sale remarcabile. Fie-mi îngăduiți să-i parafraz pe înțelepții noștri talmudici și să mă folosesc, spre a-l caracteriza pe Șef ra-

binul dr. Rosen de expresiile pe care ei le-au folosit vorbind despre Rabi Avua. El este deopotrivă cărturar de seamă și om al faptelor. Tîm bine minte comentariile subtile, predicile erudite, pe care le-am auzit din gura Șef rabinului dr. Rosen atît la institutul talmudic din București, cît și aici, în America. El își trage sursa din scrierile sfînte și instituțiile tradiționale iudaice; în același timp a fost dăruit cu aptitudini remarcabile, ce i-au facilitat succesul atît în relațiile cu autoritățile din țara sa, cît și în lumea internațională.

Cuvîntările pe care le-a rostit în fața reprezentanților obștei evreiești din diferite țări ale lumii au ilustrat cu tărie convingerea sa despre necesitatea păcii în lume, capacitatea sa de a se dăruia poporului său, umanității întregi.

În calitate de președinte al comitetului președinților organizațiilor evreiești din S.U.A. — organizația reprezentativă a evreilor americani — sînt profund recunoscător pentru prilejul ce mi s-a oferit de a exprima atît felicitările mele personale, cît și ale organizației pe care o reprezint. Ne rugăm lui D-zeu ca veneratul Șef rabin și distinsa d-sale soție să-și continue încă mulți ani activitatea binecuvîntată.

REPREZENTANT PLIN DE DEMNITATE AL OBȘTEI SALE.

de MICHAEL FIDLER
Președintele lui „Board of Deputies of British Jews”

Numele Șef rabinului dr. Moses Rosen este onorat și rostit cu cel mai mare respect și admirație nu numai de către evreii din România, dar și din întreaga lume. Comunitatea evreilor din România este fericită de a avea privilegiul unui altfel de conducător excepțional, care-i reprezintă cu atîtă demnitate și devotament, atît în România, cît și în afara granițelor ei.

Evreii britanici se roagă ca Șef rabinul dr. Rosen să continue încă mulți ani, în deplină sănătate și cu putere, eforturile d-sale pentru binele evreilor români, pentru menținerea legăturilor cu coreligionarii lor din alte părți și pentru progresul unei înțelegeri și coexistențe pașnice între toate popoarele lumii.

MESAJUL ORGANIZAȚIEI RABINILOR DIN NEW YORK

Cu mare plăcere organizația rabinilor din New York a aflat că la 29 și 30 iunie 1968 comunitățile evreiești din România vor celebra a 20-a aniversare a alegerii Eminenței Sale d. dr. Moses Rosen ca Șef rabin al comunităților evreiești din țară.

Este pentru noi o deosebită cinste de a ne uni cu voi și cu iudaismul mondial spre a cinsti pe distinsul vostru conducător spiritual. Ne-a fost hărăzită fericirea ca de un număr de ani încoace să întîlnim pe Eminența Sa în România, la New York și în Europa. L-am auzit vorbind și i-am vorbit și cu fiecare vizită admirația, stima și dragostea noastră pentru d-sa au crescut.

Atotputernicul l-a binecuvîntat cu înțelepciune, curaj, bun simț, și o mare energie, iar pe toate le-a folosit și le folosește spre folosul evreilor din România și pentru toate cauzele nobile. Într-adevăr, el este o piatră prețioasă în coroana iudaismului mondial.

Rabinul Rosen muncește neobosit pentru propășirea atît a comunității sale întregi, cît și a fiecărui evreu în parte. El are un suflet mare, care se revarsă cu caritate și generozitate pentru toți păstorii săi din Republica Socialistă România. El este în același timp o mare personalitate evreiască și un loial mesager al țării

sale. Apariția sa înaintea a diverse organisme internaționale ca și la diferite conferințe mondiale resfrîng glorie asupra iudaismului și asupra țării sale natale.

Noi, aici, în America, am avut plăcerea să întîmpinăm în mai multe rînduri cu dragoste pe rabinul Rosen — recent la Sinagoga Internațională, care stă la porțile Americii și ale Națiunilor Unite la aeroportul internațional Kennedy. Cuvintele sale clocovente au produs o profundă impresie asupra tuturor ascultătorilor.

Comunitățile evreiești din România au într-insul un zelos exponent al drepturilor lor religioase și un exemplu nobil de loial spirit cetățesc.

Noi cu toții, cei de aici — și sînt sigur că exprimăm și sentimentele evreimii din întreaga lume — ne unim cu voi în a felicită pe Eminența sa d. Șef rabin dr. Moses Rosen la împlinirea a două decenii de conducere excepțională și ne rugăm ca Atotputernicul să continue a-l binecuvînta, pe d-sa și pe toți cei care-i sînt scumpi, împreună cu voi, întreaga comunitate evreiască din România și să-i hărăzească a duce mai departe sfința d-sale activitate încă mulți, mulți ani, într-o lume a păcii.

Rabbi HAROLD GORDON
Vice-președinte executiv

SALUTUL UNIVERSITĂȚII EBRAICE

de AVRAM HARMAN

Președintele Universității ebraice din Ierusalim

În numele Universității ebraice din Ierusalim și într-al meu personal, am onoarea a vă trimite prezentul mesaj de inimoase urări cu ocazia sărbătoririi voastre la cea de a 20-a aniversare de la alegerea Eminentei Sale dr. Moses Rosen ca Șef rabin al comunităților evreiești din România.

Cunoscând serviciile sale excepționale și pline de devotament, noi, cei de la Universitatea ebraică, sintem mândri că d-sa este membru al Consiliului nostru conducător.

Îi trimitem felicitările noastre, urări de succes și cele mai bune urări cu prilejul acestei aniversări deosebite.

CĂLDUROASE FELICITĂRI

NATHAN ROTHENSTREICH

Rectorul universității ebraice — Ierusalim

Sînt fericit a trimite cele mai călduroase felicitări Șef rabinului dr. Moses Rosen la cea de-a 20-a aniversare de cînd e conducătorul comunităților evreiești din România. Marile sale însușiri și învățătura sa l-au așezat

ca un conducător excepțional.

Fie ca să se bucure încă mulți, mulți ani de viață, dînd îndrumare și conducere comunităților voastre și să sărbătorească multe aniversări fericite.

FLACĂRA SFÎNTĂ ARDE ÎN SUFLETUL SĂU

de dr. ISRAEL GOLDSTEIN

Președintele „Ligii mondiale pentru ebraică” — Ierusalim

Este pentru mine o plăcere să exprim felicitările mele călduroase cu ocazia sărbătoririi a două decenii de cînd bunul meu prieten rabinul dr. Moses Rosen a fost ales ca Șef rabin al Federației Comunităților Evreiești (M) din Republica Socialistă România.

Putini și rari sînt conducătorii din răspîndirea lui Israel care au realizat atît de multe pentru comunitățile lor, așa cum a făcut-o și cum continuă s-o

face rabinul Rosen. Devotamentul său fără de limită, flacăra sfîntă ce arde în sufletul său și strălucitele talente de conducător ce posedă, — toate aceste calități excepționale îl ajută să realizeze aspirațiile sale, veghiind ca scînteia iudaică să nu se stingă.

Fie ca D-zeu să ajute ca în zilele d-sale și într-ale noastre, Iehuda să fie mintuit, iar Israel să se bucure de liniște pe pămîntul său!

MESAJUL D-LUI ȘMUEL MIKUNIS

Cu prilejul împlinirii a 20 de ani de la alegerea d-voastră în funcția de Șef rabin al Federației Comunităților Evreiești din Republica Socialistă România, vă adresez cele mai sincere urări pentru continuarea activității d-voastre nobile spre binele comunității pe care o pășoriți, în întreprinderea cauzei păcii și pentru promo-

varea construirii socialismului în Republica Socialistă România, țară care se bucură de adîncă prietenie a poporului meu din Israel.

Cu deosebită stimă,

ȘMUEL MIKUNIS

Deputat în Knesset din partea Partidului Comunist Israelian

CONDUCĂTORUL DEMN AL COMUNITĂȚII EVREILOR DIN ROMÂNIA

de ITZHAK KORN

Președintele organizației H.O.R. din Israel

Cu deosebită satisfacție aduc salutul meu D-lui Șef rabin dr. Moses Rosen la a 20-a aniversare de la alegerea d-sale ca Șef rabin și președinte al Comunității evreilor din România.

Cei care au urmărit dezvoltarea activităților d-sale publice în această perioadă pot confirma cu certitudine că d. rabin Rosen ocupă acum o poziție centrală nu numai în viața comunității evreiești din România, dar e și un conducător reprezentativ al evreilor din Europa răsăriteană. Activitatea d-sale publică găsește un mare răsădit în Israel și în Occident.

Această poziție este un rezultat al personalității d-sale plină de dinamism și deosebit de nuanțată pe de o parte; iar pe de altă parte, a activității serioase și bine pregătite pe care o duce pe tărîmul intereselor religioase ale comunității evreilor din România, ca un evreu demn în comportările d-sale. Nu numai azi, cînd condițiile generale sînt mai ușoare și mai clare, dar și atunci cînd erau necesare multe eforturi pentru aceasta, d. rabin Rosen a apărut plin de demnitate și consecvență — ceea ce i-a atras mult respect.

Personal am avut ocazia să fiu martor al activităților publice ale d-lui dr. Moses Rosen în timpul vi-

zitelor d-sale în Israel și în S.U.A., unde a fost primit cu multă recunoștință. S-a salutat în d-sa pe cel mai demn reprezentant al comunităților evreiești din România.

Pentru noi, evreii israelieni originari din România, care sintem legați prin multe fire de România, de familiile evreiești rămase acolo, fiecare vizită a d-lui Șef rabin dr. Moses Rosen a trezit nu numai adînci emoții, dar ne-a dat prilej să-i exprimăm recunoștința noastră pentru neobosită și plină de succes activitate ce o desfășoară. Într-o vreme în care cele două state — România și Israel — doresc să întărească apropierea și colaborarea dintre ele pe tărîm economic și cultural, e de prețios ajutor o personalitate ca cea a d-lui Șef rabin dr. Moses Rosen, care e un factor încurajator pentru întărirea înțelegerii și pentru adîncirea prieteniei dintre aceste state.

Exprimăm cele mai călduroase urări d-lui Șef rabin dr. Moses Rosen, în zilele în care sărbătorește al 20-lea jubileu în poziția plină de cinste și de importanță pe care o ocupă în viața evreiască din România. Marile d-sale realizări în acești 20 de ani să-i servească drept stimulent și îndrumare pentru o continuare rodnică a binecuvîntatei d-sale activități încă mulți ani.

Eminenta Sa d. Șef rabin dr. Moses Rosen la Congresul mondial pentru apărarea păcii, Helsinki 1955

ZIDITOR AL PĂCII

de rabin ISRAEL MOWSHOWITZ

Președintele comisiei pentru afaceri internaționale a organizației „New York Board of Rabbis”

Am avut prilejul de a-l avea pe d. Șef rabin dr. Moses Rosen ca oaspete al lui *Board of Rabbis*, cel mai reprezentativ organism rabinic din lume, care cuprinde peste 900 conducători spirituali reprezentînd peste trei milioane de evrei din statul New York.

Am avut, de asemenea, prilejul de a-l onora cu o recepție oficială la „International Synagogue”. S-au asociat cu noi în a-i mărturisi omagii și reprezentanți ai bisericilor catolice și protestante de pe aeroportul Kennedy. În timpul vizitelor d-sale în S.U.A., a fost primit de către guvernatorul statului nostru, de primarul orașului nostru și de alți conducători de seamă ai vieții noastre naționale, politice și religioase. Șef rabinul dr. Rosen a reprezentat comunitatea evreilor din România cu mare demnitate și a contribuit la stabilirea unor legături mai strînse între coreligionarii evrei din

America și cei din România. Mai mult, d-sa a făcut să sporească simpatia pentru Republica Socialistă România și a contribuit la o mai bună înțelegere reciprocă între țara sa și America.

Dr. Rosen e un om al păcii, un luptător pentru pace și un ziditor al păcii. Evreii din România sînt fericți că el e între ei, lucrează în mijlocul lor și contribuie cu spiritul său la viața acestora. Noi îl respectăm și îl admirăm pentru cultura sa, pentru erudiția și pentru multe alte însușiri excepționale. Noi îl iubim pentru umanismul său larg, care cuprinde întreaga omenire.

Ne rugăm ca Părintele Ceresc să dăruiască Șef rabinului dr. Moses Rosen și celor care îi sînt dragi mulți ani cu sănătate și fericire, ca să-și continue binecuvîntata-i conducere în slujba tuturor celor care se bucură cu Dumnezeu.

FERVENT SPRIJINITOR AL CORELIGIONARILOR SĂI

de SAMUEL HABER

Vice-președinte executiv al Joint-ului

În numele funcționarilor și conducătorilor Joint-ului, vreau să mă folosesc de acest prilej spre a felicita și omagia pe d. dr. Moses Rosen la cea de-a 20-a aniversare a alegerii sale ca Șef rabin al comunității evreiești din România.

Interesul său adînc și fervent pentru coreligionarii săi din România s-a evidențiat cu deosebire în relațiile sale cu America Jewish Joint Distribution Committee. Datorită, în cea mai mare măsură, strădaniei și priecierii d-sale, s-a putut alcătui un program în care AJDC și comunitatea evreiască din S.U.A. pot fi de ajutor acelor evrei din România care ar fi în

situația de a beneficia de acest program. Dați-mi voie să adaug că Șef rabinul dr. Moses Rosen a contribuit nu numai în folosul evreilor din România, dar și la o mai bună înțelegere între națiuni, ceea ce aduce speranțele cele mai bune într-un viitor de pace și prosperitate pentru întreaga omenire.

Îmi permit să adaug la aceste felicitări oficiale și pe cele personale, precum și cele mai bune urări d-lui Șef rabin Rosen, căruia îi dorim sănătate și succese în continuare, precum și împlinirea tradiționalei noastre binecuvîntări „Pînă la 120 de ani”.

PERSONALITATE CONDUCĂTOARE A IUDAISMULUI MONDIAL

de dr. A. SCHUSTER

Șef rabin al Olandei

Cu bucurie mă folosesc de această ocazie spre a felicita pe mult stimulatul meu coleg Eminența Sa d. dr. Moses Rosen, Șef rabin al cultului mozaic din România, la a 20-a aniversare în înalta sa misiune.

Fără îndoială că d-sa este una din personalitățile conducătoare ale iudaismului mondial. Cuvintele d-sale sînt ascultate pretutindeni cu multă impor-

tanță. Ferice de evreii din România că au drept conducător al lor o astfel de personalitate ca rabinul Rosen!

Vă urez ca și în viitor conducătorul vostru spiritual să vă conducă pe calea Torei și a credinței în Dumnezeu, mulți ani de acum înainte, fiind mai departe în deplinătatea tuturor resurselor d-sale fizice și sufletești.

1967. D-na și d. Șef rabin dr. Moses Rosen la festivitățile organizate de obștea evreilor din Sarajevo.

SALUTUL FEDERAȚIEI COMUNITĂȚILOR EVREIEȘTI DIN JUGOSLAVIA

Federația Comunităților Evreiești din Iugoslavia, reprezentând obștea evreiască din această țară, exprimă d-lui dr. Moses Rosen cu ocazia celei de-a 20-a aniversări de la alegerea ca Șef rabin profundul său omagiu și cele mai bune urări pentru o viață lungă, sănătate deplină și o activitate plină de succese în România, țară vecină și prietenă.

D. dr. Rosen este bine cunoscut comunității noastre în urma atât a contactelor personale, cât și a muncii sale active în diverse organizații mondiale evreiești. Cu toții apreciem felul înțelept și plin de succes în care d-sa conduce marea comunitate evreiască din România și mai cu seamă felul în

care a știut, în decursul timpului, să găsească cele mai favorabile soluții. Contactele comunității noastre cu F.C.E. (M) din România au dat pînă azi bogate rezultate grație d-lui dr. Rosen care este neobosit în împlinirea misiunii d-sale de președinte al acestora.

Întregii comunități evreiești din România, d-lui dr. Moses Rosen personal și soției d-sale, cu prilejul acestui jubileu de două decenii, le transmitem cele mai bune urări.

Dr. LAVOSLAV KADELBURG
Președinte
LUCI PETROVIC
Secretar

SALUTUL ORGANIZAȚIEI CENTRALE A EVREILOR DIN UNGARIA

În numele organizației centrale a evreilor din Ungaria aduc salutul meu Eminenței Sale d-lui dr. Moses Rosen, Șef rabinul și conducătorul spiritual al evreimii române, cu ocazia celei de-a 20-a aniversări de la alegerea d-sale ca Șef rabin al Federației Comunităților Evreiești (M) din România și-i exprimăm frățesca noastră simpatie și dragostea noastră plină de cea mai profundă prietenie.

Douăzeci de ani e o perioadă lungă chiar în istoria omenirii. Cu atât mai lungă este această perioadă trecută cu mult succes în viața oficială de către dr. Moses Rosen, care a stat în slujba țării sale, Republica Socialistă România, a cultivării străvechilor noastre sfinte tradiții prescrie în sfînta noastră Tora și a folosit atât evreimii din România, cât și iudaismului mondial.

Prea onoratul Șef rabin reprezintă o evreime care a suferit cumplit din partea nazismului și a fascismului, suferințe necunoscute pînă azi în isto-

rie. El reprezintă o evreime care în același timp păstrează tradițiile religioase evreiești și ia parte la clădirea unei societăți progresiste, la construirea socialismului.

Ați fost călăuzit în această cale de fapte istorice și de învățăturile juste, de experiență. Vă urăm ca și în viitor să continuați a vă călăuzi de spiritul progresist spre o viață înfloritoare a evreimii române și spre pace în lume.

Cu ocazia acestei aniversări de două decenii, vă trimit o strîngere de mînă frățescă și cele mai sincere felicitări pentru munca splendidă depusă de Dv. în conducerea evreimii din România, în slujba patriei, a iudaismului și a păcii.

Rog pe Atotputernicul să vă dăruiască viață lungă și fericită, sănătate deplină și mult succes în viitoarea activitate.

Dr. GEZA SEIFERT
Președintele biroului central al evreilor din Ungaria

BINECUVÎNTARE

de dr. IMRE BENOSCHOF SCHY
Șef rabinul Ungariei

Felicit pe d. Șef rabin dr. Moses Rosen cu sentimente frățești, cu ocazia jubileului d-sale. Îi urez binecuvîntările lui Dumnezeu, ca să continue a-și împlini binecuvîntata d-sale activitate foarte mulți ani, cu sănă-

tate — pentru păstrarea și gloria Torei, ca să-și continue cu succes lupta pentru pace, pentru o viață fericită și dreaptă, pentru construirea socialismului.

Sintem incredințați că în țara dvs. este garantată dezvoltarea neturburată a comunității dv.

O. HEITLINGER
Secretar

SALUTUL FEDERAȚIEI COMUNITĂȚILOR EVREIEȘTI DIN CEHOSLOVACIA

În absența din țară a domnului președinte inginer Fuchs, vă exprimăm sincere felicitări și urări să continuați a conduce cu aceeași înțelepciune și cu același succes destinele comunității dvs.

REPREZENTANT PLIN DE PRESTIGIU AL OBȘTEI SALE

de dr. GERHARD RIEGNER

Secretar general al Congresului Mondial Evreiesc

Mă folosesc de ocazia celei de a 20-a aniversări de la alegerea d-lui dr. Moses Rosen ca Șef rabin al cultului mozaic din România spre a-i exprima în mod public felicitările noastre călduroase și urările noastre cele mai sincere.

În decursul acestei întregi perioade d. Șef rabin Rosen a condus barca iudaismului român în condițiuni deseori complicate, cu mare autoritate, cu mult curaj, cu înțelepciune și competență.

El și-a cîștigat astfel o poziție respectată nu numai în țara sa, dar și în forurile iudaismului mondial, și în special în sinul Executivului Congresului Mondial Evreiesc, unde reprezintă cu o mare distincție Federația Comunităților Evreiești (M) din România.

Reînnoindu-i astăzi expresia stimei noastre, noi sperăm că el va servi încă mulți ani comunitatea evreiască din România.

MESAJUL MARELUI RABIN AL TURCIEI (HAHAMBASA) DAVID ASIAU

Am deosebită plăcere să fiu printre cei care-l felicită pe marele rabin, eruditul talmudic dr. Moses Rosen cu ocazia împlinirii a 20 de ani de cînd ocupă funcția înaltă de șef rabin al evreilor din România.

Deși nu am avut încă cîntecul să-l cunosc personal și să mă întîlnesc cu d-sa, l-am putut aprecia din corespondență și prin adepții săi. Ne este cunoscut ca un rabin cu renume, neobosit, plin de energie. Prin intermediul revistei ce apare din inițiativa și sub conducerea sa, ne-am format o noțiune clară despre profilul nobil al acestui conducător spiritual, care

se consacră în întregime Torei și comunității sale.

Am început, deci, prin a-l felicită și continui dorind Eminenței Sale d-lui dr. Rosen ca bunul Dumnezeu, care i-a hărăzit 20 de ani în înalta sa funcție, să-l binecuvînteze ca să continue să stea încă mulți ani în fruntea obștei sale, îndrumînd-o în spiritul Torei.

Binecuvîntată fie această mare personalitate împreună cu distinsa sa familie, iar prin munca sa sacră să aducă fericire comunității sale, evreilor de pretutindeni.

UN CONDUCĂTOR LA ÎNĂLȚIMEA EPOCI

de MAURICE A. JAFFE

Președintele Uniunii sinagogilor din Israel

Scumpe domnule Șef rabin,

Am fost încîntat să aflu că, cu ajutorul lui Dumnezeu, sărbătoriți în luna aceasta 20 de ani de la instalarea în funcția de Șef rabin.

Perioada aceasta, în care ați slujit cu atîta devotament comunitatea dv., a fost una istorică.

Comunitatea evreiască, la fel ca și țara dv. însăși, a străbătut o perioadă de intensă dezvoltare după distrugerile suferite în timpul celui de-al doilea război mondial. Deși comunitatea evreiască din România a suferit relativ mai puțin decît cele mai multe din comunitățile evreiești din Europa în timpul holocaustului, totuși răspunderea pentru restabilirea comunităților evreiești din România a fost una deosebit de grea și ea a apăsător pe căderile pe umerii dv.

Experiența ne învață că adesea vremurile și situațiile deosebite crează personalitatea — dar aceasta e valabil numai cînd e vorba de un om care e capabil să împlinească un astfel de rol. Aceasta s-a dovedit a fi adevărat în cazul dv. Comunitatea dv. a avut fericirea de a găsi în dv. această personalitate care îmbină învățătura și știința pe de o parte și spiritul unui conducător dinamic și practic pe de altă parte. Sînteți omul care călăuzește, organizează și în-

drumă comunitatea în vremuri în care aceste calități sînt atît de necesare.

Ați dovedit că nu există contradicție între loialitate față de țara dv. și devotament față de iudaism, pentru că iudaismul propovăduiește justiție, dreptate și adevăr, principii care sînt scumpe și respectate de guvernul dv. ce se străduiește mereu să dezvolte o alcătuire socială din ce în ce mai bună în Republica Socialistă România. Iată pentru ce nu sîntem surprinși să constatăm că ați cîștigat stima guvernului român nu mai puțin decît aceea a comunității evreiești, eu și a poporului evreu în general.

D-zeu să vă binecuvînteze pe dv. și pe scumpa dv. soție cu mulți ani cu deplină sănătate, pace și fericire, precum și putere de a continua activitatea dv. publică — ce e una istorică — căroro v-ați devotat, amîndoi, cu atîta ardor și curaj. Fie ca nouă tuturor să ne fie hărăzit să fim martorii vremurilor arătate în cuvintele profetului Isaia :

„Atunci El va da dreptate națiunilor și va hotărî între popoare, iar ele vor schimba săbiile lor în pluguri și lăncile în cosoare ; nici un popor nu va ridica sabia împotriva altuia și nu va mai învăța să facă războaie nici-adată”.

MESAJUL RABINULUI ISRAEL MÜLLER

Președinte de onoare al Consiliului rabinic al Americii

Cunosc, iubesc și respect pe scumpul nostru Șef rabin și pe încîntătoarea și distinsa d-sale tovarășă de viață, l-am întîlnit adesea atît în timpul vizitelor lor aici în țară, cît și la congrese internaționale. Puteți fi mîndri de a avea un conducător

posedînd o știință atît de vastă și fiind o personalitate excepțională și dinamică. El vă reprezintă pe dv. și credința noastră cu demnitate și pricepere. El este una din marile figuri ale timpului nostru.

PASIUNE SFÎNTĂ, DĂRUIRE DE SINE, DRAGOSTE DE OAMENI

de EMIL SECHTER
Secretar general al F.C.E.

Nu e ușor să redai în câteva cuvinte trăsăturile unei personalități complexe ca aceea a conducătorului nostru spiritual. De altfel, nu m-aș încumeta să abordez domenii atât de dificile cum este erudiția talmudică, competența rabinică, cunoașterea aprofundată a tradiției noastre sfinte. Despre toate acestea, și despre încă multe lucruri ale personalității Eminenței Sale d. Șef rabin dr. Moses Rosen o vor face alții, mai competenți decât mine. Eu, aici, aș vrea să consemnez cu toată modestia un aspect mai puțin evident, poate, pentru unii, dar extrem de semnificativ. Mă refer la stilul de muncă al conducătorului nostru.

Ca unul care am cinstea a mă număra printre colaboratorii d-sale apropiați, am putința să cunosc în-deaproape activitatea cotidiană a Eminenței Sale. Dacă mi s-ar cere s-o definesc într-o singură frază, aș spune că ea se caracterizează printr-o imensă pasiune, printr-o sfântă dăruire de sine, printr-o mare, nesfârșită, dragoste de oameni.

O imensă pasiune... În tot ceea ce face, Eminența Sa pune suflet, zidește o părticică din sufletul său. De aceea,

zidirea e traică, solidă, de durată.

O sfântă dăruire de sine... Din zori și pînă noaptea târziu, el se dăruiește obștei, păstorilor, misiunii sale sfinte. Ziua sa de muncă începe de cele mai multe ori înaintea colaboratorilor săi și se încheie mai târziu decât a celorlalți. Vesnic atent, receptiv, înțelegător față de nevoile obștei, el nu pregetă să se dăruiască și cînd e vorba de probleme majore, în rezolvarea cărora aportul său e hotărîtor, dar și cînd e vorba de chestiuni în aparență de mai puțină însemnătate.

„Tot ce privește obștea este important!” pare a fi unul din principiile sale călăuzitoare.

Dragoste de oameni. Cancelaria sa e deschisă tuturor. Oricine intră, află aici o mîină caldă, un ochi binevoitor, o ureche deschisă. Bucuriile păstorilor sînt bucuriile sale, după cum necazurile lor îl umplu de durere, căutînd să le aducă alinare.

O imensă pasiune, o sfântă dăruire de sine, o nesfârșită dragoste de oameni.

Acesta este conducătorul obștei noastre, așa cum ne apare nouă, colaboratorilor d-sale apropiați, în procesul activității de fiecare zi.

ABNEGAȚIE ȘI VIZIUNE

de ITZHAK ARTZI

Membriu în Executiva Agenției Evreiești. Conducătorul lui „Aliat Hanoar”

Cei douăzeci de ani de activitate a Eminenței Sale Șef rabinul comunității evreiești din Republica Socialistă România, dr. Moses Rosen, au fost ani de mari prefaceri și mari schimbări pentru Republica Socialistă România, ca și pentru iudaismul din această țară.

A avut norocul iudaismul din România să aibă în acești ani un conducător spiritual de mare abnegație și mare viziune care a știut să dovedească lumii că fraza לא ישרא'ל נצח „Eternitatea Israelului nu va deceptiona” rămîne un mare adevăr. În cadrul adîncilor prefaceri, religia și viața religioasă evreiască au putut să-și continue activitatea. În acești ani a fost restabilită legătura de caldă frățietate între iudaismul din România și comunitățile evreiești din Israel și din toate țările risipirii.

Acțiunile Șef rabinului dr. M. Rosen, viața evreiască intensă din Re-

publica Socialistă România, restabilirea legăturilor dintre obștile evreiești, sînt un exemplu de cînst și considerație din partea autorităților românești pentru valorile eterne ale poporului evreu, ca și pentru suferințele și sacrificiile din epoca nazistă.

Am avut cînstea să-l cunosc pe Șef rabinul dr. Moses Rosen și să fiu apropiat de el în epoca prigoanei naziste. Am fost fericit să-l întîlnesc după ani de zile în Israel și la Conferința Congresului Mondial Evreiesc de la Strassbourg. Activitatea sa în spiritul marilor idealuri evreiești ne umplu de mîndrie și admirație.

Îi urăm lui, cît și Federației Comunităților Evreiești (M) din România, în fruntea căreia stă, să obțină succes în toate acțiunile lor.

Îar Șef rabinului dr. Moses Rosen, la a douăzecea aniversare de la alegerea sa un călduros ישר כחך

PROMOTOR AL UNUI STRĂVECHI PRINCIPIU IUDAIC

de MARTIN BĂLUȘ

Vice-președinte al Comunității evreilor (M) din București

Se împlinesc 20 de ani de cînd Eminența Sa a fost înscăunat în funcția de conducător spiritual al evreilor din România. Această trecere de timp ne dă posibilitatea să judecăm și să caracterizăm opera săvîrșită de d-sa. Analizînd acest bilanț de activitate, se poate spune că în toate domeniile în care a activat, Eminența Sa a obținut realizări de care poate fi cu adevărat mîndru.

Despre o personalitate atît de multilaterală se pot spune multe și meritate laude. Realizările sale sînt atît de numeroase, încît nu pot fi cuprinse în limitele unui scurt articol. Mă voi mărgini să subliniez aici una din marile sale calități și anume aceea de *jedaka*, de ajutorarea aproapelui, din care d-sa a făcut una din preocupări.

Încă din primele zile ale înscăunării în funcția de mare răspundere, Eminența Sa s-a aplecat asupra situației coreligionarilor noștri aflați în nevoie, organizînd un serviciu de asistență de care poate fi mîndru. Acestui important scop s-a dedicat cu trup și suflet. Fără a-și cruța sănătatea, zi cu zi a căutat mijloacele și metodele cele mai potrivite pentru ca ajutorul acordat să fie cît mai eficient și să meargă acolo unde este mai necesar.

În prezent, mulți coreligionari primesc un ajutor lunar satisfăcător, o masă substanțială asigurată printr-o rețea de cantine rituale pe lîngă comunitățile mai importante din țară, îmbrăcăminte și o serie de alte ajutoare ocazionale.

MEMBRII DELEGAȚIEI PARTIDULUI LABURIST BRITANIC LA EMINENȚA SA D. ȘEF RABIN Dr. MOSES ROSEN

Convorbire cordială în cabinetul d-lui Șef rabin.

În ziua de 30 mai a.c. Eminența Sa d. Șef rabin și d-na dr. Rosen au primit pe d-na Jenny Lee, președinta Partidului laburist din Anglia, deputată, ministru de stat la Departamentul pentru educație și știință. D-sa a fost însoțită de d-na Margaret Herbison, deputată, membru în Comitetul executiv național, fost ministru al Asistenței sociale, și de d. Gwin Morgen.

La primire au fost de față d-nii: Chirilă, de la Institutul pentru relațiile culturale cu străinătatea; av. Emil Sechter, secretar general al F.C.E.(M) și Daniel Segal, președintele Comunității evreilor (M) din București.

Oaspeții au ascultat o expunere a d-lui Șef rabin asupra condițiilor de viață ale populației evreiești și asupra instituțiilor cultului mozaic din România.

D-na Jenny Lee a exprimat satisfacția delegației în legătură cu egalitatea în drepturi de care se bucură toți cetățenii României, fără deosebire de naționalitate sau religie.

Întrevederea a decurs într-o atmosferă de deosebită cordialitate.

ÎNVĂȚĂTORUL ȘI ÎNDRUMĂTORUL NOSTRU

de DANIEL SEGAL

Președintele Comunității evreilor (M) din București

Se împlinesc 20 de ani de cînd, prin consensul tuturor reprezentanților organizațiilor evreiești, tînărul rabin dr. Moses Rosen a fost ales în funcția de mare cînst și de grea răspundere de Șef rabin al cultului mozaic din țara noastră.

Acei care au făcut această alegere au cunoscut marile și frumoasele calități ale aceluia care, ocupînd scaunul rabinic cînst de atîția iluștri predecesori, avea să devină conducătorul spiritual al evreilor din România.

Descendent dintr-un lung șir de rabini celebri, conducătorul nostru spiritual, el însuși un aristocrat al cărții, a îmbinat învățătura profund tradițională cu o temeinică cultură modernă. Înzestrat cu o inteligență pătrunzătoare, unind un spirit analitic care pătrunde în adîncul lucrurilor, fără să se piardă în amănunte, cu un spirit de sinteză care știe să tragă toate învățăturile necesare, fără a cădea în generalități abstracte, Eminența Sa a reușit să găsească cele mai bune soluții tuturor problemelor puse de organizarea și îndrumarea comunităților evreiești din țara noastră. Intransigent în ce privește respectarea prescripțiilor religiei mozaice, d-sa a înțeles chemările și idealurile unei societăți noi și moderne, cărora li s-a

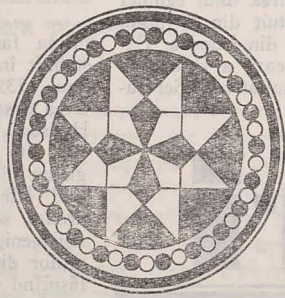
dedicat încă din tinerețe, cu tot avîntul unui suflet larg și generos.

Orator înnăscut, unind profunzimea cugetării cu cea mai perfectă formă de exprimare, Eminența Sa oferă în predicile și cuvîntările sale, cu largă dărnice, comorile spirituale ale poporului nostru, realizînd astfel postulatul primordial al rabinului — de a fi învățător și îndrumător.

Toate aceste calități l-au impus nu numai ca cel mai autorizat conducător al evreimii române, dar și ca un adevărat *manhig hador*, un învățător al evreimii din întreaga lume. În prezent, toate marile organizații evreiești din lume îi cer sfatul valoros în importante probleme care frămîntă evreimea din întreaga lume și își dispută cînstea de a-l număra printre conducătorii lor.

Privind înapoi spre cei 20 de ani de viață închinată organizării și ajutorării evreimii din țara noastră și pentru întronarea unei lumi noi de dreptate socială, adevăr și pace, Eminența Sa poate fi mîndru de toate realizările sale.

Obștea evreilor din București, adînc recunoscătoare, adresează conducătorului ei spiritual urarea cea mai fierbinte de viață lungă și fericită, de sănătate și succes în munca sa viitoare.

Numărul viitor al revistei
noastre va apare
la 15 iulie a. c.

MANUSCRISSE RARE

Seminarul teologic evreiesc din New York a încheiat acțiunea de micro-filmare a unui număr de 10 000 manuscrise iudaice. Este vorba de scrieri vechi, de mare valoare, al căror conținut va fi, în acest fel, conservat intact.

SALOM ALEHEM
INEDIT

Casa-memorială „Salom Alehem” din Tel Aviv pregătește o nouă ediție a operei marelui scriitor care va include o seamă de scrieri nepublicate pînă acum. După cum am mai arătat, casa-memorială păstrează cea mai mare parte a manuscriselor și arhivelor scriitorului.

Scrieri ale lui Salom Alehem au fost și sint necontenit traduse în numeroase limbi, printre care și chineza, japoneza, persana etc.

TRADUCERE
ELECTRONICĂ
A BIBLIEI

O nouă ediție a Bibliei este în curs de traducere în Anglia. Pentru prima dată în istoria omenirii, cartea cârților va fi tradusă de o mașină electronică.

CÎNTECE PENTRU
ANNA FRANK

După cum am mai anunțat, o editură din Tokio a publicat de curînd „Jurnalul Annei Frank” în limba niponă. Cartea a stîrnit un ecou puternic, mai cu seamă în rîndurile tineretului. Numeroși tineri poeți au scris versuri închinare amintirii fetei-martir. O culegere din aceste poezii a fost publicată de revista literară a editurii.

ARTIST
DIN NECESITATE

Muzeul Albertino din Viena prezintă un ciclu de desene al lui Heinrich Sussman, supraviețuitor al lagărului de la Auschwitz, devenit artist „din necesitatea de a exprima suferințele și speranțele victimelor nazismului”.

CORUL EVREIESC
DIN LONDRA

Creat cu 42 de ani în urmă, corul evreiesc de bărbați din Londra se bucură pe drept cuvînt de o bună apreciere. În prezent, această formație întreprinde un turneu în S.U.A. Pe lîngă concertele de sală, corul urmează să se producă la radio și televiziune.

DICTIONARUL
ENCICLOPEDIC EBRAIC

A. Even-Shoșan, autorul Dictionarului enciclopedic ebraic, în 5 volume, a primit premiul pentru științele iudaice pe anul 5728.

PERIOADA
HOLOCAUSTULUI

Pe lîngă institutul „Yad Vașem” din Ierusalim va lua ființă un Centru pentru studierea perioadei prigoanei naziste și a marelui catastrofe suferite de evrei în perioada celui de al doilea război mondial.

UNUL DINTRE DREPTI

Hermann Langbein, austriac din Viena, a primit Medalia celor drepti pe care institutul „Yad Vașem” o conferă acelor neevrei care în anii prigoanei au contribuit la atenuarea suferințelor evreiești.

Langbein, care datorită convingerilor sale antinaziste fusese internat în lagărul de

la Auschwitz, nu a pregetat să-și pună viața în primejdie oferind ajutor unor deținuți evrei. Dat fiind că în lagăr el îndeplinea funcția de infirmier, ajutorul său a salvat viața multora dintre ei.

Recent, Hermann Langbein a publicat o carte în care povestește amintiri din această sinistru casă a morților care a fost lagărul de la Auschwitz.

Depoziția lui Langbein în fața tribunalului de la Frankfurt, care a judecat un lot de criminali de război, a stîrnit de asemenea un puternic interes.

CABINET RABINIC

Printre măsurile luate de noul șef rabin al Angliei, dr. Immanuel Jakobovits, se numără alcătuirea unui cabinet rabinic alcătuit din 6 rabini proeminenți din Londra. Cabinetul urmează a fi un organism consultativ al Șef ra-

binului în ceea ce privește problemele obștești. Problemele de jurisdicție religioasă nu intră în competența acestui organism, ele fiind soluționate potrivit tradiției de tribunalul rabinic. *Beth Din*.

O IESIVA LA MILANO

La Milano și-a început activitatea școala superioară de învățămînt religios — Iesiva — înființată din inițiativa a două familii aparținînd obștei din acest oraș italian. În acest fel, după o întrerupere de peste trei secole, în Italia funcționează iar un așezămînt pentru pregătirea de clerici mozaici.

Ultima referire la existența unei Iesive în această țară datează din secolul XVI-lea, cînd în Lombardia a existat o astfel de școală.

DECES

A încetat din viață prof. Alfred Klopstock, savant reputat, fost rector al universității din Tel Aviv.

Defunctul s-a născut în Germania, a studiat la Berlin iar în perioada 1926—1933 a fost docent al universității din Heidelberg.

ASOCIAȚIA
PENTRU COLABORAREA
IUDEO-CREȘTINĂ

La Geneva și-a ținut adunarea anuală comitetul Asociației pentru colaborarea iudeo-creștină. Au participat personalități reprezentative ale vieții religioase, publice și obștești. Raportul de activitate pe anul încheiat a fost adoptat în unanimitate.

Rabinul dr. Roland Gradwohl din Berna a ținut o prelegere intitulată „Avraam, pămîntul credinței. În lumina Bibliei și a Talmudului.”

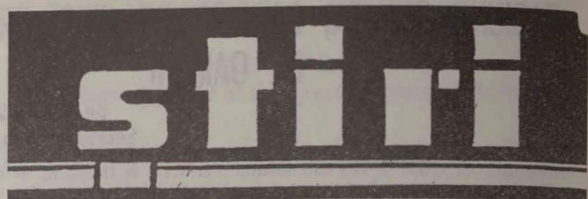
EVREII DIN WINNIPEG

O interesantă cronică a istoriei evreilor din nord-vestul Canadei oferă cartea lui Arthur A. Chiel, „The Jews in Manitoba”.

Pe baza unor documente originale, autorul arată că

prima familie de evrei s-a stabilit în această regiune în anul 1732, adică la un secol după descoperirea ei de către Hudson. Ulterior s-au adăugat alte câteva familii, originare din Alsacia. Înfrîntînd clima aspră — iarnă arctică și vara tropicală — noii veniți s-au adaptat realităților din această țară, desfășurînd o muncă de pionierat, în accepția literală a cu-

vîntului. Astfel, au contribuit activ la construirea importanței căi ferate „Canadian Pacific Railway” etc.

De la început mica obște evreiască a întreținut relații excelente cu restul populației.

BIBLIE BILINGVĂ

Librăria Colbo din Paris anunță apariția Bibliei bilingve, însumînd 2780 pagini pe hîrtie specială. Fiecare pagină cuprinde textul original, în limba ebraică, și traducerea în limba franceză. Textul francez a fost tradus sub auspiciile rabinatului din Paris.

O STATISTICĂ...

Într-un expozeu recent, dr. Neuberger, ministrul justiției din landul Renania (R. F. a Germaniei) a prezentat o statistică a proceselor criminalilor de război. Iată cîteva date. Pînă la 1 ianuarie 1967 au fost judecați și condamnați în R. F. a Germaniei 6179 naziști, dintre care 12 la moarte, 85 la detențiune pe viață și 5967 la închisoare pe diferite termene. Un număr de 47584 acuzați au fost achistați sau eliberați pentru lipsă de probe. Peste 20000 foști naziști vinovați de crime de război nu au fost încă traduși în fața justiției.

MILENIUL
COMUNITĂȚII
DIN BOEMIA

Președintele Federației comunităților evreiești din Cehoslovacia, Frantisek Fuchs, a declarat la o conferință de presă că festivitățile pentru marcarea împlinirii unui mileniu de existență a comunității din Boemia vor avea loc în iunie anul viitor. Tot atunci va fi sărbătorit și jubileul de 700 de ani al Sinagogii *Alt-Neu* din Praga. În cadrul acestei sinagogi, una din cele mai vechi din Europa, a fost deschisă o expoziție permanentă „Millenium Judaicum Bohemicum”

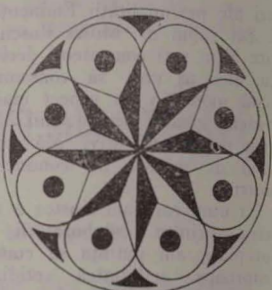
„FUNCȚIA ISTORICĂ
A MISTICEI IUDAICE”

Prof. Gerschom Scholem, o autoritate recunoscută în materie iudaică, a ținut la Zürich o prelegere pe tema „Funcția istorică a misticei iudaice”. Conferința, ce s-a desfășurat în aula comunității evreiești, a fost audiată de un public numeros.

UN OM ADEVĂRAT

Ziarul „Saarbrücker Zeitung” a relatat recent povestea pe cît de adevărată pe atît de emoționantă a lui Oskar Schindler, un austriac ce a condus în anii războiului o uzină din apropiere de Cra-

covia ocupată de naziști. Animat de nobile sentimente umane, el a reușit să-i salveze pe toți cei 1200 mun-

citori evrei ce-i fuseseră repartizați în uzină. De asemenea, a izbutit să salveze 120 copii, dintr-un transport spre Auschwitz. Arestat de mai multe ori de Gestapo, el nu a putut fi intimidat, perseverînd pînă la sfîrșit pe calea dreaptă.

Oskar Schindler trăiește acum la una din familiile pe care le-a salvat de la moarte.

CÎȘTIGĂTORUL
CONCURSULUI
BIBLIC 5728

Abraham Malek, un tînar de 17 ani din S.U.A. a cîștigat Concursul biblic internațional pe anul 5728.

NUMAI ADEVĂRUL

Un tribunal din Viena a condamnat pentru calomnie pe Erich Rajacovic, fost colaborator al lui Eichmann. În cadrul unei conferințe de presă, Rajacovic afirmase că în cartea sa „Criminalii printre noi” ing. Simon Wiesenthal, conducătorul Centrului de documentare evreiesc din Viena, a făcut loc unor acuzații „mîncinoase”. În acest fel Rajacovic încercase să sară în apărarea foștilor săi complici naziști. Autorul cărții l-a acționat în judecată iar în fața instanței a produs probe pe deplin concludente în sprijinul fiecăreia dintre afirmațiile sale. Ca urmare, tribunalul a calificat afirmația lui Rajacovic drept calomnioasă, condamndu-l la o amendă.

„AKTION
SÜHNEZEICHEN”

Aceasta este denumirea unei asociații de tineri din R. F. a Germaniei care și-au propus să participe prin muncă la repararea răului imens pe care naziștii l-au pricinuit popoarelor. În acest spirit, membrii asociației au participat la construirea unor sinagogi în locul celor nimicite de hitleriști, la cămine și orfelinate etc. Anul trecut peste 2000 tineri și tînere au luat parte la această muncă voluntară.

איד בין געווען זייער צופורדער זיך צו רעדן וויסן, אז בערות ה'י"ה, פיערע אידן דעם חודש 20 יאָר זינס איד זענט געזאָרן רב הכולל.

דער פערציקער, אין וועלכן איד האָט גע- רינט מיט אויפ'ל פּריוואַט אידער קהל, איז געווען א היסטאָרישער.

אידער קהל, צוגלייך מיט אייער לאַנד, גופא, איז דורכגעגאנגען א פערציק פון שטאטקע אנטוויקלונג, נאָך די פארניכטונג גען וואָס זי האָט געליפן בעת דער צווייטער וועלט-מלחמה. כאָטש די יידישע קהל פון רומעניע האָט פארהעלטניסמעסיק, געליפן ווייניקער ווי פיל אנדערע יידישע קהלות פון אייראָפּע בעת דעם חורבן, שטאַנדעס איז די

א מנהיג פון א היסטאָרישער עפאָכע

מאָרס א. יפה

פּרעזידענט פון דער בתי-בנסיות אויסער הוצע-פרעזידענט פון "היכל-שלמה"

אחריות פארן ווידעראויפשטעלן די יידישע קהילות פון רומעניע, געווען א באזונדער שווערע און די אחריות איז געלעגן כפרס אויף איד.

די דערפארונג לערנט אונז, אפּטאָמאָל, שאפן די צייטן און א באזונדערער מצב, די פערזענלעכקייט. אָבער במה דברים אמורים. דאָס געשעש נאָך ווען דער סענאט איז פנים צו דערפולן אואַר קאַלע, אין אייער פאל האָט זיך די לערע ארויסגעוויזן אלס ריכטיק. אייער קהל האָט געהאט דאָס גליק צו געפונען אין איד די פערזענלעכקייט וואָס פארניכט תורה און וויסנשאפט פון איין זייט און דעם נייטס פון א רינאמיש א.א. פראקטישן מנהיג פון ווער אנדערער ווייט. איר זענט דער מענטש וואָס איז מרדכי, אַרנאבאָרד און פירט אס די קהל אין צייטן אין וועלכע אועלכע מע- לות זענען אויף גוים.

איר האָט באוויזן א ס'איז נישט פאראן קיין סתירה צווישן אַקאָליטעס כלפי אייער לאַנד און פּריוואַט כלפי דעם יהדות, ווייל דער יהדות פּרעזידענט, גערעכטיקט, ויש אר אמת, פרינציפן וואָס זענען אייד מייער א ווערן דעספּענזירט פון אייער רעגירונג וועל-

דער ווירדיקער פאָרשטייער פון די יידישע קהילות אין רומעניע

יצחק קאָרן

פאָרזייער פון התאחדות עולי רומניה אין ישראל

שער פערזענלעכקייט אן דער ערנסט צו- גענאָרשטע געזעלשאַפֿטלעכער מעסיקייט, וואָס ער פירט אן אויפן געביט פון די רעליגיעזע אינסערעסן פאר דער יידישער קהילה אין רומעניע און ווי א ווירדיקער י"ר אין זיין באַנעמונג. נישט נאָר היינט, ווען די אלגע- מינע באַרינגונגען זענען ליכטער און קלאָר, דער, נאָר ווען מען האָט געדארפט געזען פיל אָנשטרענגונגען דערצו, איז דערשינען הרב רון מיט פיל ווירדע און פרעסאָנאָל—אזא וואָס האָט ארויסגעפירט צו אים פיל רעס- פעקט.

מיר פערזענלעך איז אויסגעקומען צו זען הרב רוד משה רון זיין געזעלשאַפֿטלע- כער מעסיקייט כישעז זיינע באַזוכן אין י"ש- ראל און אין די פאָרזייערע שטאָטן, וווּ ער איז אויסגענומען דערפון מיט פיל אָנערע- בונג. מען האָט געזען אין אים דעם וויר- דיק פאָרשטייער פון די יידישע קהילות אין רומעניע.

כ"י אונז, ישראלדיקע י"רן וואָס שטאַמען פון רומעניע און וואָס זענען פארברונן מיט פילפערס מיט רומעניע, ווי איר מיט די פארבליבענע יידישע משה'ס פונעם דאָזיקן קיבוץ, האָט יעדער באַזוכן פון הרב רוד משה רון ארויסגעפירט נישט נאָר טיפּע עמאָציעס. ער האָט איר געגעבן א געלעגן- הייט אויסצודריקן אונזער אָנערעניג פאר זיין דערפאָרטיקער און אומערשידליכער ארבעט. אין א צייט ווען די צוויי מדינות — רומעניע און ישראל — ווילן פארשטארקן די דערנענטערונג איז אַפּטאָמאָל צווישן

עקאָנאָמישן און קולטורעלן געביט, העלפט אָן דאָס אואַ פערזענלעכקייט ווי רוד משה רון אין דעם ווי א דערמאָניקער פאקטאָר צו פארשטארקן די פארשטענדיקונג און צו פארמיטן די פריינשאפט צווישן די דאָזיקע מדינות.

אונזערע וואַרעמסטע וונגסן דעם רב רוד משה רון אין די טעג ווען ער פיערעט זיין 20 יערטיקן יוביליי אויפן בכבוד און וויכטיק אפט וואָס ער פארנעמט אינעם יידישן לעבן אין רומעניע. זאָלן זיינע גרויסע דערגרייכונגען אין די 20 יאָר אים דינען ווי א סמיוול און וועגווייזער פארן פרוכטבארן המשך פון זיין געזענשאַפֿטלעכע עמאָציעס נאָך פיל, פיל יאָרן.

כע שטרענגט זיך כסדר אָן צו אנטוויקלען אן אלץ בעסערע געזעלשאַפֿטלעכע אָרענטונג איז דער סאָציאליסטישער רעפּובליק רומעניע. אָפּט דערפאר איז פאר אונז א נישט קיין איד בעראשונג פערשטעלען אז איר האָט זיך דערוואָרן דעם רעספעקט פון דער רומעני- שער רעגירונג נישט ווייניקער פון דעם פלע- דער יידישער קהל, אויזווי פונעם יידישן פאָלק אין אלגעמיין.

נאָכט זאָל אייד כענשטן, אייד א.א. אייער חשובע פרוי מיט אריכת ימים, גענוגט, שלום אין גליק, ווי אויך מיט כוח משמר צו זיין אייער עפנטלעכע מעסיקייט — וואָס איז א היסטאָרישע — וועלכער איר האָט זיך ביינע געווינעט, מיט אויפ'ל עלאן און קוראזש. זאָל נאָך געבן א אונזר אלע זאָל געשעש ווי צו זיין עדות פון די צייטן פון וועלכע עס דערט דער נביא ישיה: „און ער וועט חסמש צווישן די פעלקער און אנטוויקלן איבער פיל אוחות, און זיי וועלן שחידו זייערע שווערן אויף איינער-איינעס און זייערע שפילן אויף דערפאָרטיקער, ויש אר א קעגן א פאָלק וועט ניש הייבן א שווער, און מען וועט ניש נער לערנען מלחמה“.

די באַגריסונג פון די פּעדעראַציעס

פון די יידישע קהילות פון

טשעכאָסלאַוואַקיי יוגאָסלאַוויע

אין אָפּוועגנעם פונעם לאַנד, פון הער פּרעזידענט אינזשינער פּוקס דריק איר איר אויס מינע אפּוועגנעם גראַמאָליטעס, מיט די ברכות אויך זאָל איר איה ווייטער אָב- פירן מיט דער זעלבער חכמה און דעמאָלט דערפאָלג דעם שימאָל פון אייערע קהילה. מיר זענען איבערצייגט אז אין אייער לאַנד איז אַרומגעפירט די אומגעשטערטע אנטוויק- לונג פון אייער קהילה.

א. הייטלינגער

סערקעסאר

ברכה

ד.ר. בענעשאַפֿסקי אימער

רב הכולל פון אונגארן

צו זיין יוביליי, גראַמאָלי איר דעם רב הכולל ד.ר. רוד משה רון, מיט ברענדלעכע גע- פילן, איר ווונשט אים נאָכט ברכות כדי ער זאָל קאָנען מאַשירן זיין ווילן געבענשטעטע- פייטיגט נאָך א ס'יאָר, מיט גענוג, למוכת דעם רום פון דער תורה, כדי ער זאָל קאָנען מסמך זיין ווילן קאמף פאר שלום, פאר א גליקלעך און געזעכט לעבן, פארן אויפבו- פונעם סאָציאליזם.

די פערזענלעכע פון די יידישע קהילות פון יוגאָסלאַוויע, וועלכע איז דער פאָרשטייער פונעם יידישן לעבן פון דעם דאָזיקן לאַנד, דריקט אויס דעם הער ד.ר. רוד משה רון, צו דעם 20-סטן יאָרטיק וינט זיין אויסוואַל אלס רב הכולל, איר טיפן יראת ה' און ווייל האַרטיקע ברכות, פאר אריכת ימים, פולמ- מענעם גענוג, און א דערפאָרטיקע טעטי- קייט אין רומעניע, דאָס שכנישע און פריינט- לעכע לאַנד.

זייערע יאָרן און איר גוטע באקאנט אינדער קהילה אינזשינער ד.ר. פערזענלעכע קאָנפאקטן, איז פון זיין אקטיווער ארבעט אין פארשידענע יידישע וועלט-אַרגאָניזאציעס. אלע שאַפן מיר אָפּ, דעם קלוגן און דערפאָרטיקן אופן אין וועלכע ער פירט אָן די גרויסע יידישע קהל פון רומעניע און כפרים דעם אופן אין וועלכן זיין אָפּוועגנע, און משה פון דעם צייט, צו געפונען די געזעלשאַפֿטלעכע לייוונגען די בא- ציאונגען פון אונזער קהילה מיט דער פער- דעראַציע פון רומעניע, האָבן ביז אינעם נע- בראכט רייכע רעזולטאטן, אדאָק דעם הער ד.ר. רון וואָס איז תמיד גרייט צו דערפולן זיין שליחות אלס פּרעזידענט.

צו דעם יוביליי יאָר צוויי יאָרענדליק, שיקן מיר איבער א נידעריקע האַרטיקע ברכות רעדענדיק יידישער קהילה פון רומעניע, דעם רב הכולל און פרוי ד.ר. רון.

לאוואַסלאַו קאדעלבורג

פּרעזידענט לוטשי פערטאָווישט סערקעסאר

די מיטגלידער פון דער דעלע- גאציע פון דער בריטישע רלייבאָר פארטיי אין א באַזוך באַם רב הכולל ד.ר. רוד משה רון

דעם 30-סטן מאי ד.ר. האָבן דעם רב הכולל ד.ר. משה רון און פרוי אויפגענומען פרוי זשעני ל. פּרעזידענט פון דער ליבאָר פארטיי פון דעלאוואַ, דעפּוטיטע, שטאַטס- מיניסטער ביים דעפארטאמענט פאר הינד- און וויסנשאפט, ס'האָבן זיך באַגלייט פרוי מאַרגאָרעט וועבאָר, דעפּוטיטע, מיטגליד- און נאציאָנאַל איינפיר-קאָמיטע, געוועזענער מיניסטער פון סאָציאַלע-שיינע, און הער גוויי מאַרגוט.

כ"י דעם אויפפאָס זענען געווען אָנזעהנ- די הער: קווינט, פון דעם אינסטיטוט פאר קולטור-באיונען מיטן אויסלאנד, אדו. עוזי שטעטער גענעראל סערקעסאר פון דער פערדעראַציע פון די יידישע קהילות און גוואַט- טיג, פּרעזידענט פון דער בוקארישטער יידישער קהל.

די געסט האָבן אויסגעהערט אן עקספּאָז פונעם רב הכולל איבער די לעבעס-באדין- גונגען פון דער יידישער באַפֿעלקערונג און איבער די יידישע רעליגיעזע פיסרות פון רומעניע.

פרוי זשעני ל. האָט אויסגעדריקט די צופרידנקייט פון דער דעלעאציע אין י"שיות מיט דער גלייכבאַרעכטיקונג פון וועלכער עס געניסן אלע בירגער פון רומעניע אָן אונטער- שטייט פון נאציאָנאַלעם אָרעמער רעליגיע. די באַגעגעניש איז פאָרענקליכע און א בא- זונדערע האַרטיקער אפּטאָמאָל.

אן אַנפירנדיקע פערזענלעכקייט

ד.ר. א. שוסטער

רב הכולל פון האַלאַנד

דער 20-סטער יאָרטיק וינט מיין געהער- מער קאָלעך הרב ד.ר. רוד משה רון שפּיט איז זיין הויכע שליחות אלס רב הכולל פון רומעניע, איז פאר מיר א פריידיקע געלעגן- הייט אים צו באַזוכן.

הרב רון איז זיין סמא אינעם פון די אָב- פירנדיקע פערזענלעכקייטן פונעם וועלטליידיג- פוס. אומענס הערשט מען זיך צו מיט השי- בות צו זיינע יריד. אז וויל איז צו זיין וויל פון רומעניע וואָס זיין האָבן אלס מנהיג און פערזענלעכקייט ווי דער רב רון!

איר ווינשט אייך, אז אייד אין עתיד, נאָך א ס'יאָר מהיום והלאה, זאָל איר אייער מנהיג רוחני, מרדכי זיין אויפן וועג פון תורה און אמונה, מיט די ערליכע כוונות ווי היינט.

די באַגריסונג פון דער צענטראַלער ארגאניזאציע פון די יידן פון אונגארן

ד.ר. געזא זיפערט

פּרעזידענט פונעם צענטראַלן ביראָ פון די יידן פון אונגארן

די יידישע רעליגיעזע מראַדעציעס אין אן דערזעלבער צייט נעמט עס אָנטייל אינעם אויפבויען פון א פראַגראַטישער געזעלשאַפֿט, אינעם בוי פונעם סאָציאַליזם.

איר האָט זיך מרדכי געווען אויף דעם וועג פון היסטאָרישע מעשים און פון ריכ- טיקע לערנס, פון געדאָרונג, מיר ווינשטן איידא אייד אויף ווייטער זאָל איר וויל מרדכי זיין לויפן פראַגראַטישן ייטש, פאר א כלי- ענדיק לעבן פונעם רומענישן ייטש און פאר שלום אויף דער וועלט.

מיט דער געזעגנעם פון דעם יאָרטיק פון צוויי יאָרענדליק, שיקן מיר אייד אונז- זערע ברענדלעכע באַגריסונג און א אויף- ריכטיקע נאציאָנאַלע פאר דער פראַגראַטישער ארבעט אינעם אָנפירן דאָס רומענישע יידיג- פוס אין דינסט פונעם היסטאָרישער פונעם ייטש און פונעם שלום.

איר בעט דעם רבנו של עולם ער זאָל אייד שטיין א לאַנג און גליקלעך לעבן, פיל- קומענעם געזעט און פיל דערפאָלג אין אייער ווייטערדיקער מעסיקייט.

א שטאַלץ פאר אונדזער פאָלק

הרב ס. מ. זאמבראווסקי

פרעוידענט פון קאנאדע
נאציאנאליסטישע רעפארמאציע
און פארשידענע פונעם רעלי-
גיעזן קאמיטעט ס'זענען
היינטיק קאנגרעס פון קאנאדע

ווער ווייניק האָבן די זוכה צו ווערן, ביים לעבן, לעבענראדע געשטאלטן. דער רב דר. רון איז געבענטשט געוואָרן מיט דער זוכה. ווען חשיבות איז א רעוועלוציאנישע בלוז אלאז דער הויכער פאָזיציע וואָס ער פאַר- נעמט, נעמט איר די דיסטנסעס פון ווען פערזענלעכקייט.

ווען פאָזיציע פארלאנגט, אין אמת, צו ווען א גרויסער רבנישער למדן, ער שמעילט פאר מיט ווען דעם קלאסישן מנהיג רוחני פונעם יידישן פאָלק, וועלכער איז מאכט אין דערזעלבער צייט פון רייכטומער פון א דויער אייגענער קולטור, וואו איר פון דער העללעכער, ער איז א געלעבטע פארשידענע צייטן א גרויסן אריינצולעבן רעקער און א צעלאס. דער רב הכולל דר. רוד משה רון האָט זיך אנגעלעבט אין ווען רעאליזע נריסטיזם פון א מנהיג, א געלערנטער אין א מענטש פון מעשה. ער איז איינער פון די אויסער- נעמישעלעכע גרויסע יידישע מנהיגים פון אונדזער דור וועלכע האָבן געשאפן נעשיכ- סע, און ווי קליין איז די צאָל פון אנדערע מנהיגים וועלכע, זינט דעם נאציסן חורבן, האָבן אין אמת, געמאכט נעשיכעס!

ער איז אן אייגענע צייכענער וויסנשאפטלער, מחנך, א נאָכעלער סענסאטיווער ערשט- פלאר. ער איז פון די ווייניקע וועלכע פרעגן אין ווער פערזענלעכקייט דעם אָרם ווי זיי געפונען זיך. א צווייטער געזעלשאפט, איז דער דר. רון משה דאָס נאנצע יידישע לעבן. זיינע דערגרייכונגען האָבן געט- קיין געלעבט. יעדע זאך וואָס ער האָט גע- אלוויט — און ער האָט דאָר אַזויפיל א יא- נעמן — איז געמאכט געוואָרן מיט איבער- געגעבונג, עקשנות, מיט אנשטאטקייט און מיט אומערטרערלעכע אין איבערגעלעבט אָנשטעלענדיג.

די דאָזיקע מעלות זענען פארקניגט מיט גרויסע מאמאליטע, גלויבן אן ווייזע, אן איינזענס מיט ליבע פאר אלץ, וואָס איז גוט דעם גורל פונעם פאָלק. זיין פאָזיציע

א פילפאכיקע פערזענלעכקייט

פראפעסאר אריה טארטאקאווער

פרעוידענט פון דער ישראל- אַפּעללוגע סענעט יידישן וועלטקאנגרעס

אין איינציקער מענטש קאן אויספירן אַס די אלע שליחות און נאָך מיט אויפיל דער- פאָלק. ס'איז פאראן אין איינציקער ענט- פער אויף דעם סוד : די אייבערזעוויינט- לעכע קראפט פונעם געני, וואָס איז א כולס אין דעם דאזיקן פאָר- וואָל מיר, בכך, ווען דערזעלבע צו ענדיקן מיטן וועג פון דער רב הכולל זאָל נאָך א סך, א סך יאָרן און יאָרענליכערמאָסן זיין ווען געבענטשט לעבענדיגער און דינסט פון רומעניע, פונעם יידישן פאָלק און פון די אלע וואָס הייבן אהבה הבורא אין ווערע הערצער.

איבערגעגעבנהייט און ווייזע

יצחק ארצי

סטיבלדיק אין דעם עקווקאטיוו פון דער יידישער אגודת- סת"ג פון עזרת הנוער

און דעם רב הכולל, צום צוואנציגסטן יאָרפאַך זינט זיין א.י.סוואל, א ווארעמען יישר בותל.

א בכבודיקער מנהיג

דר. געהארד רינגער
גענעראל סערעטאר פונעם יידישן וועלט קאנגרעס

צו דעם צוואנציגסטן יאָרפאַך זינט דער א.י.סוואל פון דער דר. רוד משה רון אלס רב הכולל פון רומעניע, דרוקט איר אויס עפמלעך אונדזער ווארעמע גראט. לאציע און אונדזערע הארציקע ברכות.

אין מישל פון דער דאָזיקער תזופה, האָט דער רב הכולל רון אָנגעפירט דאָס שופל פונעם רומענישן יידינטום. אָפּמאָל אין קאָמ- פליצירטע באדינונגען — מיט גרויסער א.י.סווא- ריכטע, מיט פיל קוראזש, מיט חכמה און קאָפּעמעניע.

ער האָט זיך פארשאפט, אזוי ארום, דעם- פעקט גיטש נאָך אין זיין לאַנד, נעיערס און אין די פאָרוםס פונעם וועלט-יידינטום, איר כפרט אין דער עקוועסטיאנע פונעם יידישן וועלט קאנגרעס, ווי ער איז דער א.י.סווא- נעמער פאָרשטייער פון דער פערזענליכער פון די יידישע קהילות אין רומעניע. מיר דרוקן אים א יפסניי אונדזער פארד- רינג אן האָפן און ער וועט נאָך שטיין א סך יאָר אין דינסט פון דער יידישער קהלה פון רומעניע.

ס'איז פאר מיר א כבוד און אין איינ- וועגס איר א פארנעמיק ווען ס'הייזט צו ווען מיט די פויגלעך און צענדליקער סוויגלעך פערזאן, וועלכער מיט דער געלעבנהייט פון דעם פייערן פון דער 20 יעריקער מעז- קייט פון רב דר. רוד משה רון אלס רב הכולל פון דער פערזענליכער פון די יידישע קהילות פון רומעניע, וועלן אויסדרוקן ווערע געזיין פון ליבע און באוונדערונג פאר דער דאָזיקער פערזענלעכקייט, וואָס איז א יחיד כמינו.

הער דר. רון איז רומעניש א גרויסער זין אין דעם יידישן פאָלקס א גרויסער רב. ס'איז אים געלונגען צו פארבינדן די ליבע און מיישאפט צום לאנד מיט דער אהבה ישראל, די ליבע צום יידינטום אין בעסעס זיין פונעם וואָרעם. זיין פאָזיציע איז אן אויס- נאם, א יוצא פון הכלל, ווערנדיק אין דער- וועלכער צייט דער מנהיג רוחני פונעם רב מענישן יידינטום, א גרויסער וויסנשאפטלער און אן באוונדערער מנהיג פון דער קהלעכער מעשיקייט אונטער אלע אירע אפ- פעקטן. ס'איז שווער צו פארשטיין וויאזוי

די צוואנציג יאָר פון דעם מעשיקייט פון רב הכולל דר. רוד משה רון, זענען געווען יאָרן פון גרויסע איבערגעגעבונגען און גרויסע ענערדזשען פאר דער סאציאליסטישער רע- פובליק רומעניע, ווי אויך פארן יידינטום פון דעם דאָזיקן לאַנד.

דאָס יידינטום פון רומעניע האָט געהאט ראָס, מול צו האָבן אין די דאָזיקע יאָר א מנהיג רוחני פון גרויסער איבערגעגעבנקייט און ווייזע וועלכער האָט געקענט באווייזן דער וועלט, אז „נצח ישראל לא ישקר“ בלייבט א גרויסער אמת.

די מעשיקייט פון רב הכולל דר. רוד משה רון, האָט פארשאפט ווייזע לעבן פון דער סאציאליסטישער רעפובליק רומעניע, דאָס צוריקשטעלן די פארברונגען צווישן די יידישע קהילות, זענען א ביישפיל פון כבוד און חשיבות מצד די רומענישע אמתן פאר די אייביקע ווערסן פונעם יידישן פאָלק, ווי אויך פאר די לייזן און קרבנות פון דער נאצי- עפאכע.

כ'האָב געהאט דעם כבוד צו קענען דעם רב הכולל דר. רוד משה רון אין צו זיין לעבן אים בעת די נאצישע ריפוח. כ'בין געווען גליקלעך זיך צו טרעפן מיט אים נאָך א סך יאָר אין ישראל און ביי דער קאָנפער- רענץ פון יידישן וועלט קאנגרעס אין ישראל ב'בורג, זיין מעשיקייט אין גייסט פון די גרויסע יידישע אידראַלן פארשאפן אונדז שטאַלץ און באוונדערונג.

מיר ווינטשן אים, ווי אויך דער פערדער- ציע פון די יידישע קהילות פון רומעניע, וועמענס מנהיג ער איז, זי זאָלן האָבן דער- פאָלק אין אלע זייערע מעשיקייטן.

רב הכולל דר. רוד משה רון
ניטא שטור פאר די שמועסעס
פון ישיבה "ניווערירסט",
יצחק אלחנן פון ניויורק
(1961).

בויער פון שלום

רב ישראל מאָושוואָוויץ

פרעוידענט פון דער קאמיטע
פאר אונטערנאציאנאלע ניגונים
פון דער אַגודת יידישע, געזע-
יאָק באַרד אָף ראבייט

סיע פאר דער סאציאליסטישער רעפובליק רומעניע זאָל וואַקסן אין האָט בייגעשטייערע צו א בעסערער קעגנזייטיקער פארשטענדע- ניש צווישן זיין לאַנד אין אמעריקע. דר. רון איז א מענטש פון שלום, א קעמפער פאר שלום און א בויער פון שלום. ער ייז פון רומעניע זענען גליקלעך וואָס די געשיגט זיך צווישן זיי, ארבעט צווישן זיי, און ברענגט דעם ביימרגאן פון זיין גייסט אין ווער לעבן. מיר רעספעקטירן און בא- וונדערן אים פאר זיין קולטור, פאר זיין מפרות, און פאר מיר אנדערע אויסערנע- וויינלעכע מעלות וואָס ער באזיצט. מיר האָבן אים ליב פאר זיין סיפון הומאניזם וואָס געמט ארום די גאנצע מענטשהייט. מיר בעסן דעם רבנו של עולם ער זאָל שוועקן דעם רב הכולל דר. רוד משה רון, אן אלע וואָס זענען אים ליב, פיל גענוגעס און גליקלעכע יאָר, כרי ער זאָל מסביר זיין זיין געגענטשע אָנפירונג אין דינסט פון די אלע וואָס האָבן אין זיך אהבה המסום.

א מאָדערנע משה

גילברט קלאפערמאן

פרעוידענט פון דער ענטפרא- לער ארגאניזאציע פון די ניויאַקער ריין

לעצטעס פון דער געשיכטע פון די ריין פון רומעניע, אין דער ניויאַקער ישיבה-אונג- ווערסייט, אלס מיטגליד פון דער פאקולטעט האָבן איר געהאט דאָס גליק צו זיין צווישן די וואָס האָבן אָנפירט גענומען ביי די גלענ- צנדיקע עקספאָזען, וועלכע האָבן פארבינדן א קאָנסעסענטע קענסעסעסן דעם סוביעקט מיט א ברייטער נאמע פון קענסעסעסן פון אלגעמיינער יידישער קולטור. דער רב רון איז אין זיין פון אונדזערע היינטיקע רעאליטעט, א מאָדערנע משה, וועלכער האָט געוויסע ווי צו באנייען דעם זיין פון דער תורה פאר זיין קהילה, און אָנפירן די קהילה מיט דערזעלבער איבער- געבונג ווי משה האָט דאָס געטון.

אין גאָנצען פונעם רבנות פון דער שטאָט ניויאַק, און אים פאר זיך א פארזענער פו- געם רב הכולל דר. רוד משה רון האָט פאר- איר אים און די יידישע קהילה פון רומעניע. יהי רצון אז ער זאָל מסביר זיין קרעפ- טיק און מיט שאַונגס-כוח זיין געמלעכע שליחות. די גאנצע יידישע וועלט פארערס וויינע דערגרייכונגען און בעס גאָט פאר זיין געוונט און דערפאָלק.

מנהיג יוצא מן הכלל

נתן רוטנשטרייך
רקפור האוניברסיטה העברית ירושלים

מאיר אני לישות בזה את אהלי הכי לבנים לרב הכולל של יהודי רומניה, ד"ר רוד משה רון למלאת שנת העשרים לתזקורו כמנהיגן של הקהילות היהודיות ברומניה, שטרותיו התרומיות ולסדרותו הכשירותו למנהיג יוצא מן הכלל.

יהי רצון שינוב עוד שנים רבות להרדך את הקהילות היהודיות ויזכה לחנינות יוכל נוספות.

ברכת האוניברסיטה העברית

אברהם זרמן
נשיא האוניברסיטה העברית ירושלים

בשמה של האוניברסיטה העברית בירושלים ובשמי אני יש לי הכבוד לשלוח את מיטב הברכות למלאת שנת העשרים מאז עלותו של הרב ד"ר רוד משה רון על כס הרבנות הראשית של יהודי רומניה.

מכיוון שירועים לנו שירותיו היוצאים מן הכלל והמלאים מסירות, אנו מהאוניברסיטה העברית מתנאים בהשוא הכר בהכר הנאסר נישלנו. שלוחים אנו בזה את אהלינו הליכיים ואת ברכותינו הנאמנות לרגל חג יוכל חשוב זה.

אין גייסט פון אונדזערע נביאים

מאירס אייבראהם
פרעזידענט פון דעם „קאמיטעט פון אמעריקאנער יידן“

„אמעריקאנער דזשיש קאמיטעט“ האט זיך באנגעגט מיט הער דר. רוד משה רון, רב הכולל פון רומעניע אין מערערע אנגעלעגהייטן בעת זיינע באזוכן אין פ. ש. א. פער-זעלער, האט איר געהאט די מונעלעכקייט אים צו באגעגענען אויך אין רומעניע.

אויך בין צוגעקומען צו דער מסקנה אז דער רב הכולל דר. רוד משה רון איז אן

דער מעסאזש פון דער ארגאניזאציע „יוניטעד דזשיש אפיל“

אונזער אייער אָנפירונג, חשובער רב ה-כולל, האָבן די יידן, וואָס זענען על פי נס ניצול נעוואָרן פונעם אימקום וואָס די נא-ציונים האָבן פאר זיי צוגענויט, זיך צוריק אויפגעבויט ווידער קהילה און אָנגעצויגן דאָס ליכט פון יידישער קולטור.

די יידן פון אמעריקע פילן ווידער אהדות מיט די איבריגע יידן נישט בלויז אויפן רב-ליניען נעכט, נאָר אויך דורך פיל משפחה-פארבינדונגען. דער אומפארגעסלעכער באזוך פון פארקין יאָר פון אונדזער דעלאנאציע איז רומעניע און אייער באַזייליקן זיך אין אונדזער ניי-יאָרקער קאָנגרעס, האָבן פארשטאָרעט די דאָזיקע פארבינדונגען.

כ-3000 ספרי תורה הועלו למדינת ישראל ביזמתו של הרב הכולל לרומניא ד"ר דוד משה רון.

3000 ספרי תורה זענען געשיקט געוואָרן קיין ישראל דורך דער איניציאטיוו און באַט פון רב הכולל דר. דוד משה רון.

נודע בשערים

בהיר על רמותו האצילה של מנהיג רומניה זה התמסר כולו להגשמת קרן התורה והיהדות בקרב קהל ערתי.

והנה ברך קהתי וברך ולא אישכנה לאחל לרב הראשי ד"ר רון שהא-ל הטוב אשר זיכהו לשרת באיציא דמה, זה לו עשרים שנה, יגיעו ויזכהו עוד רבות בשנים דשנים ורעננים, לעמוד בראש העדרים, להרכיב תורה ברבים, ולהדריך את צאן סרעיתו במועצותיו ומשפחתו כרת נתונים.

יבורר נברא רבא זה מסעין הברכות, הוא וכיב, ויתמיד לעשות חיל בעבודתו הקדושה לאשרו הוא ולאשר ערתו והיהדות כולה.

ווירדיקער פארטרעטער פון זיין קהילה

מיכאל פילדער-לאנדאן
פרעזידענט פון „באָר אה דעמונים אָפּ גריפיש דזשיש“

דער נאָמען פונעם רב הכולל דר. רוד משה רון איז פארערט און ארויסגעקאָנט מיטן גרעסטן דריי-אייניש נאָר פון רב-מענישע יידן, נאָר אויך פון די פון דער נאנצער וועלט. די יידישע קהילה פון רומעניע איז בליקלעך צו האָבן די פרויווילעגיע פון א מנהיג היוצא מן הכלל, וועלכער פאר-

מקץ עשרים שנה

אבל בעצם הן מהיות דברים העושרים ברומה של דתנו. כנון אלו הם: פעילותו כנשיא לחברת ש"ס, כמנהל הראשי של „תלמוד תורה“, כפעיל בעניני התרת ענוות, כשרות וזהרת המשפחה, כדענקת סדר וצדקה וכו' - לכל אלו יתרומם מומנו ובחולפתו למצוא פתרון נכון לכולם.

„לפעם עשרים שנה בשנה את בית ה“, הגני שולח בזה את אהלינו ומוסיב הברכות בשמי ובשם חבר הרבנים וכלי-קורש שבאר-צנו, יהי רצון שיוזב יחר עז ביתו זו אשתו הרבנית לעור שלש עשרים שנה כאלו ויכלו מחיל אל חיל למוכת העם ולמכותם הם.

ברכת כהן

שמחוננות בכשרונות כאלה שאף בתקופה קצרה כזו הן יוצרות גדולות ונצורות, מעשים שהרם כספר הזכרונות של ההיסטוריה, ועל כנון אלה האחרונים והמעשים נמנה רבה הראשי של רומניה, ד"ר רוד משה רון, ששלחו לו כעת עשרים שנות כהונה כרבה הראשי של יהודי רומניה, שהשיגו במשך עשרים שנה אלו שוקלים כאילו כיהן במשרתו זו מאה שנה.

בהזמנות הנינות זו, אבקש את חתני-היו-כל שרשה לי להגיש לו כשי חרוויי הכאים שהיברתיים לכבודו:

א דינאמישע פערזענלעכקייט

סער. ער האָט אויסגעפירט זיין שליחות אויף אן אופן וואָס קאָן זיין אַ ביישפּיל פאר סיי-וועמען, און האָט זיך דערוואָרפן דעםפּעסעט ביי יידן און נישט-יידישן. נישט נאָר אין רב-מעניע, ניערס אויך אין פיל אנדערע לעני-דער פון דער וועלט.

ער איז אַ טרייער זון פון רומעניע און אין דערנעלכער צייט אן אויסגעצייכנטער יי-דישער מנהיג רוחני.

אויך ווינטש אים און זיין חשובער פרוי, פּאָלסמענס געזונט און אריכות ימים כדי ער זאָל קאָנען ממשיך זיין וויעל אָנשטרענג-גען למכות די יידישע קהילות פון רומעניע.

רב דעמיה

פון מיטלען הארצן בין איך ראנאכאד פאר דער געלעגנהייט אויסצודריקן מיינע פער-זעלעכע ווונשן און אויך די תאציאסאנער ראטאליאציעס פון ארגאניזירטן אמעריקאנער יידנטום, אלא ישוב ראש פון פרעזידענט קאָנפּרענעץ, וועלכער דערפערזענליכער רעס-כלל ישראל אין די פארייניקטע שטאַטן.

אונדזערע אויפריכטיקע תפילות זענען גע-ווענדעט צום רבנו של עולם, אז דער וויר-דיקער רב הכולל צוזאמען מיט זיין גענערסער רביצין זאָל נאָר פיל לאנגע געזונטע יאָר ממשיך זיין זיין נאָרטייכע קאריערע, לעבן-אריד ימים על ממלכתו, וסאן מלכי רבנו. ויזכה השם יתברך להאציץ מרוחו הברכה לחרמת קרן התורה והיהדות הנאמנה ולהפיץ מענינותיו הברכות חוצה מתוך נחת והרחבה בעולם שבוילו מוב וכו'לו שלום אמן. כן יחי רצון.

דרכי איש ארוכות במרחבי שמים לתמיד ובכל עת ועונה וכתת רגלים; דין כמאז לחלית, ביניע כפם מעשיר יעירון וינירון בזה עשרים שנים שבהן אתם מכהן כמיוחר שכנונים קבאת מכות לעדת, לא מסולאט כפנינים רבות פעלת והשגת בשלל והכנסה יוסיף לך א-ל עליון אונים ועצמה יך שם-טוב תחגור לחנינות העשרים נועם ה' ילווד ער מאה ועשרים!

* * *

לחנינות העשרים, יהר עם יהודי רומניה, חוננים גם יהודי כל הארצות ובתוכם יהודי צ'כוסלובקיה את המאורע החשוב הזה ומאח-לים לו ולרעייתו את ברכת „מול מוב“ המ-סורית וחותרם אני בברכת כהנים בעלת שלשח חרונים שמכילה במ"ה ששים אותיות - פי שלש עשרים:

יברכך... וישמך, יאר... ויחנך... ישא... שלום.

נאמנות לכ"ב האותיות העבריות המרובעות

ל. קופרשטיין
י"ל אירגון עורכי כתבי-העת בישראל

עם ביקורי ברומניה, זכיתי לשהות במחיצת-תו ולראות את הרב רון כמלא קיסמו ה-רוחנית, בעצם פעילותו הקדושה, במסירות-הנפש ובנכונות לקיים מצוה כלה כחמירה, ברגש האנושי החם המלווה אל תפארתו כרועה ערתי-ישראל ומתוך הרצון הכביר לראו-תם כולם מאושרים בחייו היהודית.

במשרדו, במסדרות הקהילה השונים, מעל הכמה בכית הכנסת גליתית לתלמי-הכס ער, דרשן ופרשן רבני חז"ל בחוויות, הדיב ומ-סביב על הבריות ושמתן לגלות גם בקרב הציבוריות חלא-יהודית אהרה, כבוד וכוננת מוכות לבני אישיותו.

אם שייכר תמיד לליבו, עוד מרם הכרתיו פאיי, הית ונשאר אותו יחס נאמ-נות שולח הרב רון לכיב האותיות המר-בעות וללשון העכרית, בקרשו שמן ומסורן ואת כל אשר הן מסמלות לכל יהודי באשר הוא שם. כי אות הוא לעולם, האות העברית

א היסטארישע שליחות

הרב יצחק נסים

ראשון לציון
רב הראשי שון מדינת ישראל

דער מעסאזש פון דער רבנים ארגאניזאציע

פון ניר-יארק

דערשיינען ביי פארשידענע אלועלמלעכע קערפערשאפטן און איה קאנפערענצן, ברע-נען רוס דעם יידנטום און זיין געבוירן-לאנד. מיר, דא אין אמעריקע, האָבן געהאט מערערע מאָל דאָס פארנעמיק, אייפונגעמען מיט אהבה דעם רב רבון — אנומלעט אין דער אינטערנאציאנאלער שיל וואָס שטייט ביי די טויערן פֿון אמעריקע, אין פון די פארייניקטע נאציעס. איהן אינטערנאציאנאלן פלי-פעלע „קענעדי“. זיינע איבערצייגונדיקע וועסער האָבן געמאכט א סיפון רושם איה אלע צו-הערער.

די יידישע קהילות פון רומעניע האָבן אין אים א מיינונג עקספּאָנענט פון זייערע רעלי-גיעזע רעכט און א פיניעס ביישפיל פון א לאַיאַלע בירגערלעכן גייסט.

מיר אלע, די פון דאנען — אן מיר זענען זיכער אז מיר דריקן אים די געפילן פונעם יידנטום פון דער נאנצער וועלט — פארייניקן זיך מיט איה צו נאטאליזירן דעם רב הכולל דר. דוד משה רון צו די צוויי יאָרצענדליק פון אייבערנעווייניגלעכער הנהגה, און מיר בעסן אז נאָם ברור ה' זאָל איה אויף ווייטער געבן זיין ברכה, אים און אלע וואָס זענען אים ביינע, אייניגעס מיט איה, די נאנצער יידישע קהלה פון רומעניע און זאָל אים העלפן ער זאָל ממשיך זיין זיין הייליקע ארבעט נאָך פיל, פיל יאָרן, אין א וועלט פון שלום.

רב האראלד גארדן
אויסצור וויצע-פרעזידענט

די ארגאניזאציע פֿון ניר-יארקער רבנים, האָט זיך דערוואָס או דעם 29-סטן און 30-סטן יוני 1968, פייערן די יידישע קהלות פֿון רומעניע דעם 20-סטן יאָרפֿאַג. זינט דער אייטוואל פונעם רב דר. דוד משה רון אלס רב הכולל פון די יידישע קהילות פון דר-מעניע.

ס'איז פאר אנדז א באזונדערער כבוד זיך מתיידד צו זיין מיט איה אין מיט דעם וועלט-יידנטום ברי צו באשרן אייער איינע צייכנען מנהגיהם. ס'איז אנדז שוין פֿון לענגערע צייט באשערט ראָם גלויב זיך צו מערען מיטן רב הכולל אין רומעניע, אין ניר-יארק און אין אייראָפּע. כ'האָב אים גע-הערט פֿון אין כ'האָב געזעט מיט אים, אן מיט יעדן באזוך, איה אנדזער באוונ-הערונג, פארערגונג און ליבע פאר אים, גע-וואקסן.

דער רב נ' זיך עולם האָב אים געבענשט מיט חכמה, מיט, שלכ'הישר אן א גרויסע לענגערע צייט באשערט ראָם גלויב זיך צו ער אים גענוצט אן נוצט זיי אים למ בת די יידן פֿון רומעניע אן פאר אלע נאָכעלע זאָלן. אין אמת איה ער אן אבן-טוב אין דער קרוין פונעם וועלט-יידנטום.

הרב רון ארבעט אומדערמירלעך פארן פאָרשריט איה פון זיין נאנצער קהלה, איה פאר יעדן יידן באזונדער. ער האָב א גרויסע נישמה, וועלכע הילט איהן מיט ברייטהאָרציקייט אלע יידישע מאמנים פֿון דער סאָציאליסטישער רעפּובליק רומעניע. ער איז אן ערזעלעכער צייט א גרויסע יידישע פערזענלעכקייט אן א לאַיאַלער שלוח פון זיין לאנד. זיין

זיך געלאָזט הערן מיט ווירער, ער האָט זיך געזעט צו זיין קהל פירנדיק איה דעם רב השר, ער איז געשטאנען אויף דער וואך ברי אפּערוויסן זיינע אינטערעסן, און האָט דערוועקט די אמונה אין די הערצער וועלכע ער האָט געשטאדט און דערמאנט.

ער האָט די זכיה צו זען די פרובט פון זיינע באמינונגען. רומעניע איז היינט א פריינלעכער לאנד כלפי ישראל אין די באציי-וגען צווישן די צוויי לענדער פארשארקן זיך למכות און פאר דער פראָפּערטישע פון דער מענטשהייט און פארן שלום אויף דער וועלט.

דער רב הכולל דר. דוד משה רון איז באגאבט מיטן סאלאנט פון א יענהיג מיט וועלכער לאנד כלפי ישראל אין די באציי-מיט ליבע פארן פאָלק, און די שליחות וואָס ער דערשולט אין דער נישטכע פונעם רב-מענישן יידנטום און אין דער פונעם ווירער-אויפבו פון ישראל, וועט נאָך זיין באקאנט אין געפאָרשט פיל יאָר.

יהי רצון ער זאָל זען ברכה אין זיינע באמינונגען און האָבן נחת פון זיינע מעשים; ס'זאָל זיך פערן זיינע אויסזען אין דינסט פון דער תורה און איינעם מחזיק זיין דיסידות פון דער אמונה אין זיין קהלה, און זיי זען „איינפולאנצט אין הויז פון גאס, איה די הויפן פון אוונדער אומענטליכע, ווערן זיי בליטן" בראש מיט זייער מנהיג.

רעספּעקט און באוונדערונג

רב הכולל דר. ישראל בראַדע

פרעזידענט פון דער קאנפערענץ
פֿון אייראָפּעיִשע רבנים

ערשטער ריי אלס פרעזידענט פונעם פער-סאנעטן ביראָ פון דער קאנפערענץ פון די אייראָפּעיִשע רבנים, אין וועלכער דער דר. דוד משה רון באשיליגט זיך אלס אָנגעזען מיטגליד אין לאַיאַלער קאָלעג. ס'האָט מיר געפֿירט אים צו באגעגענען ביי אנדזערע קאָנגרעסן, תמיד ווען ראָם פראָגראם פון זיינע התחייבות האָט אים דערלייבט אָנמייל צו נעמען. די רעדעס וואָס ער האָט געהאלטן ביי די געלעגנהייטן, ווי אויך זיין באשיליגן זיך אין די ערשטן טעג, זענען הויך אָנער-שאַט געוואָרן. ער האָט זיך אָנגעשלאָסן צו אינדזערע אָנפֿערענען אויפֿעהאלטן אין מערערע פון אנדזערע קהלות די נאָרמען און פרינציפן פונעם אויסגעשניטן הירות, וועלכער איז אנדז אַנספּעקט געוואָרן בעתן מעמד הר סיני.

מינע קאָלעגן און איה שיקן דעם רב הכולל דר. דוד משה רון הארציקע גראַטן-לאַציעס און בעסן נאָם ברור הוא, אז ער און די קהילות וואָס ער פירט אָן אזוי אויס-געצייכנט, וואָלן געניסן א סר יאָר פון דער ברכה פון בריאות הנפש און בריאות הנח.

איינער פון די רבנים מיט וועלכע קה"ה איז כספית דעם קיבו פון זיין פאָלק ישראל, איז דער וואָס ער בעשטשט אים מיט מנהי-גים נאטנים, וועלכע זאָלן אים סרירן זיין אויף די וועגן פון תורה ומצוות, און זאָל אָפּהיטן דעם נציגן פון הירודער זאָל, חלי-לה, גיטש פארלאָזן ווערן.

נאָך דעם גרויזאמען חורבן וואָס דער אייזיקער דור פון אנדזער פאָלק האָט איה בערנעלעכט, ווען די שונאי ישראל האָבן גע-גלויבט אז זיי האָבן שוין רעגרייכט — חס ושלום — אינדזער פולשטענדיק אומקום, איז געקומען די ישועה, און די מדינת יי-ראל איז ווירער געשאפן געוואָרן.

אין דעם רעזולטן פעריאָד, וועלכער איז געשאנען אונפער דעם צייכן פון אימקום און אויפבו, איז דער רב הכולל געווען איי-נער פון מיכטיקסטע סאפראָן וועלכע ס'איז געוואָרן סרירן צו זיין ראָם ייִשיל פונעם הירות אויף אזא אופן אז ס'זאָל ענדלעך אָנקומען איינעם האפן פון ישועה.

צום דערפֿולן פון צוויי יאָרצענדליקס זינט ער איז דער ריעה נאָם אלס רב הכולל פון דער יידישער קהלה פון רומעניע, דריקן מיר אויס אנדזער שאַצונג לכבי זיין וועק וואָס ער האָט געשאפן, לכבי זיין פערזענלעכקייט. אין דעם ראָקוס פעריאָד מיט א סר פראָ-כלעמט, האָט דער רב רון דערלעכט די ראָקוסע פראבלעמען וועלכע זענען ארייגע-שוועמן אין זיינע קהילות, זיין קול האָט

ס'האָט מיר געפֿירט זיך צו דערוויסן אז איינציק וועלן די יידישע קהילות פון רומע-ניע, פייערן דעם 20-סטן יאָרפֿאַג זינט דער אויסוואל פון רב דר. דוד משה רון אלס רב הכולל, דאָס איז א געשעעניש וואָס איז ראיי אונפֿערשטערשאַפֿן צו ווערן.

דאָס רומענישע יידנטום האָט די פרייר אָנגעפֿירט צו ווערן גייסטיק און סאָראליש פון א מענטש פון הויכער קולטור, באשאַנ-קען מיט א באזונדערן סאלאנט אויסצושפּילן שוין און מ'פֿירט צו זיין די לערעס פון אנד-זער רומפולער אמונה אין די פראוויצעס וואָס זענען פארקערפערט אין אנדזער תורה שכתב איה שבע, און ווערן איה-ס. פירט איה די כלעמט פון אנדזער גע-שיכטע, זיין אייבערנעווייניגלעכער סאלאנט אלס דערנער און שרייבער, זיין שאַרעט אמונה, זיין אהבת הבריות, זיין אומער-סירלעכע מעסיקייט פארן וועלט-שלום, גע-רעכטיקט און מענטשעלעכקייט, האָבן אים פארשאַט רעספּעקט און באוונדערונג גיטש נאָך אין רומעניע, גייערש אויך אין אנדזער לענדער וועלכער ער האָט באוונט. די ראָקוסע שורות ווערן איה, אין דער

לואיס האַראַוויץ

גענעראל דירעקטאָר פון
„אמעריקענישע דזשיאָ-דזשיאָ-דזשיאָ“
ביוס „מאָנטי“

מיר בעסן אייך אויסצורדיקן דעם רב הכולל דר. דוד משה רון אין סין פערזענ-לעך נאָסען ווי אויך אין דעם פון דזשיאָ, אַנדזערע אויפֿברייטערטע אַרסאָלאַציעס צו דעם 20-סטן יאָרפֿאַג זינט ער איז רב הכולל. זיינע רעאָליזירונגען בעת דעם ראָקוס פעריאָד, האָבן א סאָפֿאָס פאריימונג. ער האָט אריינגעהויבט א ניי לעבן און איידעלע צילן דעם יידנטום פון רומעניע, און א'ו דערזעלבער צייט האָט ער אים פארשאַט כבוד און פארשטענדעניש ביי דער אָנפֿירונג פון אייער לאנד, פון האָט אויך אינטערסירט די יידי-שע קהלה פון רומעניע אין די רייען פון די אנדזערע יידישע קהילות פון דער וועלט. אַדאָמ, אין א גרויסער מאָס, זיין פליט, האָט דאָס רומענישע יידנטום בירגערלעכע פארברענגען מיט די יידישע קהילות און אַרגאניזאציעס פון דער וועלט, און דער רב הכולל איז רעספּעקטירט אין א גלייכער מאָס אי פון זיין אייגענער רעגירונג, און אין די יידישע פון דער וועלט.

דעו מעסאזש

פון הער

שמואל מיקונים

מיט דער געלעגנהייט פונעם דערפולן 20 יאָר זינט אייער אויסוואל אלס רב הכולל פון דער פערעראציע פון די יידישע קהילות פון דער סאָציאליסטישער רעפּובליק רומעניע, שיק איה איה מינע הארציקע ברכות, ממשיך צו זיין אייער נאָכעלע מעסיקייט למכות דער קהילה וועמען מנהיג רוחני איה זענט, אין אינטערעס פון שלום און פארן פערזענלעך גע-סאָציאליזם אין דער סאָציאליסטישער רעפּ-בליק רומעניע, דאָס לאנד וואָס געניסט פון דער סיפער פריינטשאפט פון מיינ פאָלק פון ישראל.

שמואל מיקונים

דעפוטאט אין כנסת
מצד דער קאמוניסטישער פארטיי
פון ישראל

מחיל אל חיל

וויליאם וועקסלער

פרעזידענט פון דער אַרגאניזאציע
„בני ברית“ וואשינגטאָן

די וועלט איז דורכגעגאנגען סמאָרסורעלע ענדערונגען און האָט געהאט בייזששאַפֿן שווערע נסיונות אין משך פון איינפֿיקן דור. די פארערגונג וואָס מיר ברענגען דעם רב הכולל דר. דוד משה רון, קומט דערפון וואָס דווקא אין אזא שווערן פעריאָד, האָט ער אָנגעפֿירט די קהילות מיט ברייטשאַפֿט, אין גיטש פון די בעסעס הומאניסטישע טראדי-ציעס פונעם יידנטום.

מיר ווינטשן אים אריכט ימים מיט גע-זונט און מיט דערפֿאָגרייכע דערגרייכונגען. מיר האָבן אן ער וועט נאָך פיל יאָר, ממשיך זיין די אָנפֿירונג פון די קהילות אין פריי-הייט און אין אמונה לכבי דעם הירות. מיט די ווערסער פון בעל-התהילים ווינטשן מיר אים „מחיל אל חיל“, ער זאָל גיין פון דערפֿאָג אין דערפֿאָג.

אין נאָמען פונעם „דזשיאָ-דזשיאָ-דזשיאָ“

אין נאָמען פון די אָנגעשטעלטע און די מנהיגים פונעם „דזשיאָ-דזשיאָ-דזשיאָ“, וויל איה מיר באנוצן מיט דער געלעגנהייט צו נאטאליזירן און אויסדריקן אנדזער פארערגונג דעם הער דר. דוד משה רון צו דעם 20-סטן יאָרפֿאַג. זינט זיין אויסוואל אלס רב הכולל פון דער יידישער קהילה פון רומעניע.

זיין סיפער און ענטוואסער אינטערעס

מיר, די פונעם דזשיאָ-דזשיאָ-דזשיאָ פאר אים א באזונדערע אָנערקענונג, וויל ער האָט גע-פֿענט דעם וועג פאר אנדז, מיר זאָלן קאָנען ברענגען אנדזער ביישטייער צו אייער פראָ-גראם פון שטיצע פאר די יעניקע וועלכע געשונען זיך אין דער לאגע צו פארלאנגען הילף. איה קאָן אנדזשט נישט געדינקן ווי מיט דער העכרעישער ברכה „ישר כוח“.

רב הכולל דר. דוד משה רון מיטן
פארשטאנדענעם מאשאלי
דזשיאָ-דזשיאָ-דזשיאָ ביוס טיילן
סעות חסין (תשכ"ז)

צייט-שפּאַט

פונעם רומענישן דעליניעזן יידנטום

אשרי האיש

יוסטיניאן

פאטריארך פון דער רומענישער ארטאדאקסישער קיר

און פארויכערט דעם ווילדן און גליק פון וויינע בירגער, האָט זיך דער דר. דוד משה וואו ארויסגעוויזן אלס פאסיקער מענטש צו ווילן די ווילדן פון וויינע מיטבירער נאך דער צווייטער וועלט-מלחמה, און דאן צו פארשרייבן ליכטיקע בלעטער אין דער סע-טיקייט פון די דאָזיקע צוויי יאָרצענדליק, און דער אָנפירונג פון וויינע גלויבליכע אויפן וועג פון שלום און שפּע.

הער דר. דוד משה וואו, א רעליגיעזע פערזענלעכקייט פון גרויסן פרעסטיזש, איז באקאנט אין לאנד, און אין ארטיקלעך אלס א גרויסער סעקולאַר פונעם היינטיקן יידישן יידישן, און ער באטייליקט זיך אין אלע גרויסע אסיפות פון יידישע רעליגיעזע אָרגאניזאציעס פון דער וועלט. ס'איז אויך יודע לכל, די עפנטלעכע סעטיקייט וואָס דער רב הכולל דר. דוד משה וואו ווילקעט פאר נאנדע אלס דעפוטאט אין דער גרויסער נאציאנאל פארזאמלונג, און אלס מיטגליד פונעם נאציאנאלן שלום קאמיטעט. ער האָט אויך אַנטוויקלט גענומען אין אלע אקציעס וואָס מיר האָבן אונטערגענומען פאר א דערגע-טערונג און מיטארבעט צווישן אלע רעליגיעס פון אונדזער לאנד, כדי צו שאפן א קלייטאס פון פארשטענדעליש, ליבע און שלום אויף צו וועלט.

ער צוואנציק יאָר פון פונקטבארער טע-טיקייט אין דינסט פון אונדזער סיייער היינ-לאנד, די סאציאליסטישע רעפובליק רומעניע, און אין דער אומדערמולטער ארבעט אלס נאציאנאלער רוחני פון די יידישע קהילות פון אונדזער לאנד, ברענגט מיר אונדזערע ווא-רענע גראסולאציעס דעם רב הכולל דר. דוד משה וואו, און פארזיכערט אים פון אונדזער גאנצער שאצונג און פארערונוג. פון דער זייט פון דער דאָזיקער צוואנציק יאָרעק טעטיקייט, וויסנען מיר אים ער זאל זוכה זיין אויך להבא צו בריאות הגוף, נחת רוח, ארית ימים און ריכט דערגריי-כונג און דער סעטיקייט וואָס ער ווילקט פאנאנדער, לטובת אונדזער היינלאנד און לטובת די יידישע גלויבליכע פון רומעניע.

רבה דעמיה ומדברנא דאומתיה

הרב הערשל שעכטער

יוסף ראש מן פערזענלעכע קאנפערענץ פון אמעריקאנער יודישע אָרגאניזאציעס, יושב ראש פון אמעריקאנער ספרות

רויערהאפטיק. אויך האָב פון דער נאָעם באַשאַפערס זיינע ריוועק אויפפונען פארן כלל ישראל און וויינע מירות סובלות. פונעם וויינע רעזעציעלן וועגן רבי אבהו פון אסא-ליקע צייטן, זאל מיר דערלויבט זיין צוצו-שטעלן און פארפארטירן די וועלטע אייגנ-שאפן פון מתיבתא און כי קיסר. אויך נע-דענק קלאָר די סימפונישע שיעורים און הער-לעכע פראדעציאנאלע רשות, די שארפע דכור תורה און חסידות, וועלכע אויך האָב געהערט פון דעם רב הכולל פאר די חברה לוסרי ש"ס אין בוקארעסט און פאר די לוסריס אין אמעריקע. וויינע וואָרצלען זע-נען סוף אין דער מתיבתא, אין די כותלי בית המדרש, און גלייכצייטיג אין ער בא-שאַנען סוף די געוואלדיקע כשרונות וועל-כע דערשטעלען זיין דערפאַל אין כי קיסר, אין די ראשען פון ריפאָרמאטישע באציאנ-נען מיט די העכסטע רעגירונגס-פירער פון זיין אייגענעם לאַנד, און וואו אין די גרויסע ריפאָרמאטישע קרייזן ארום דער וועלט. זיינע אייגנעם פאליטישע אויפפירן אין פארשידענע וועלט-סיינל, האָבן קלאָר געמאכט וויין סיפּע איבערצייגונג אין דער נויטוועג-רייט פאר שלום איבער דער וועלט, פאר פסקר וויין יידישע ביכרער און שוועסטער און פאר אהדות האומה און אהדות העולם.

די ידעיה און דעם 29-סטן און 30 יוני, דאָס יאָר, וועלן די יידישע קהילות פון אונדזער לאנד פייסן דעם צוואנציקסטן יאָרצאָג, יונגער אויסוואל פון זיין עמיונען רב. דוד משה וואו, אלס רב הכולל פון דער פערטאציע פון די יידישע קהילות פון רומעניע, האָט אונדז דערמאנט די ווערטער פונעם בעל-הזוהלים וועלכער האלט פאר גליקלעך דעם מאן וועלכער פראכט צו נאָעם לערש יומם ויליה, "אין אלן וואָס ער מו-זשעט ער כאַללען און ער איז ווי א כוים געפלאנצט ביי כעכן וואסער, וואָס ניש וויין פרייכט אין זיין צייט און וויין כלאש ווערט ניש פארוועלטש" (תהלים א, ג).

די דאָזיקע הייליגע טעטאפּאָרט, וועלכע פארגלייכט דעם מענטש וואָס פראכט צו נאָעם לערש מיט א כוים וואָס איז געפלאנצט בייים ברעג פון פילע וואסערן, האָט א סיפּע בא-דייטונג און זי באציילט די רעליגיעזע פער-זענלעכקייט פון דעם רב הכולל דר. דוד משה וואו מיט דער געלעגנהייט פונעם דאָזיקן יאָרצאָג. און פולער ארבעטס פראכט, איז דער רב דר. דוד משה וואו ווי "א כוים" וואָס פארזענלעכע נישט אין וועלכער נישט זיין פרוכט איז זיין צייט, לטובת און צו דער פרייז פון וויינע גלויבליכע.

ט'טענען פאראן יובילייט וועלכע שפרייטן אריבער דורך זייער פארנעם און באדייטונג, דעם געלעגנטעכען פייערלעכען כאראקטער און קריזא נעם אין אונדזערע באוועגונגן פון די גלויבליכע אלס וויסנשאפטלעכע וועטענישן וואָס האָבן דעם ציל צו פארשרייבן אין פונקט, בלייבענדיק תפוזות פונעם לעבן פון א רב-לייטער קהלה. דער דאָזיקער יוביליי פון צוואנציק יאָר יונגער אויסוואל פון רב וואו אלס רב הכולל פון די יידישע קהילות פון אונדזער לאנד, איז איינער פון זיי.

אָנזיכטיג זיין טעטיקייט אלס מנהיג רוחני פון די יידן אין רומעניע צוריק מיט צוויי יאָרצענדליק, איז א צייט פון גרויסע נעמע-שאפטלעכע איבעראנדערשוונגען, וועלכע האָבן געענערט דעם פרוץ פון אונדזער לאנד.

ר' אבה ויך וואו אהי' מתיבתא עביר קיסר. נפאק. מטרותיה דבי קיסר ומשריו ליה דבה דעמיה מדברנא דאומתיה.

(סנהדרין י"ד ע"א)

מיט ערנהאפטע שטח און ווירקלעכען יראת הכבוד ריוון מיר אויס אונדזערע ארטיקלע-סע ברכות און סיפּע אָנערקענונג צו איינעם פון די וועלטענע רבנישע מנהיגים פון אונדזער דור, הרב, הג' מוה"ר ר. דוד משה וואו שליט"א, רב הכולל פון רומענישן יידן-סום, און דער פריילעכער געלעגנהייט פון דער היסטארישער פיערונג פון צוואנציקסטן יאָר-סאָג פון זיין גרויסער ראָלע אלס רומענישער רב הכולל.

די אייגנארטיקע פערזענלעכקייט פון דעם ווירריקן רב הכולל דריקט זיך אויס אין דער פארברייטער אלוויסיקייט פון וויין געלעגנ-ריקער קאליענע. אלס גרויסער רב און למדן, נעכטשטער ספרא רבא, צוויכעהאפטער אָפּאָרט, און פאר אלעמען רעליא סהימנא, נעשרייער פאסטער פון וויין פאָלע. אונדזער פערזענלעכע יידישע צייט זיך אי-בער די לעצטע צוועלף יאָר, א פארהעלט-נישעס וואָס פולצט תפוזת וועלכע אנטהאלט אַכער גורליקע סענ פאר יידן אין רומעניע, פאר יידן אויסעטום, און פאר דער גאנצער וועלט. און מיט פון די היסטארישע יאָרן האָב איך געהאט די געלעגנהייט און פער-זענלעכען פארנעמינג צו כאַוונן רומעניע דריי מאָל און אויפגענומען דעם ווירריקן רב הכולל און וויין געלעגנע רביצין, אויך רבי סאָל אין די פארייניקטע שטאַטן, אויך ארום און אונדזער פריינטשאפט איז שפאקט און

1968-1948

20 יאר זינט הרב דר. דוד משה וואו איז רב הכולל אין רומעניע

דער יום-טוב פונעם רומענישן יידנטום

ס'ווערט אונטערגעשטראַכן — און מיט רעכט — די למד-נוח פונעם בעל-הזוהל, ס'ווערט באשאַלט — און מיט רעכט — די ליינס א פס מיט וועלכער ער איז זיך מקריב פאר זיין קהל און דעם לאנד. ס'ווערט אויסגעדריקט בא-וונדערונג — און מיט רעכט — פאר דער קונסט מיט וועל-כער ער לאָזט הערן, פונעם באלעמען אין מקום קדוש, צי פון דער הייז פון פארשידענע אינטעראקציעלע מירבונגען, דאָס הייליקע וואָרט פון אמת, נעכטסיקייט און פארשטע-ניגונג צווישן מענטשן און פערלעך.

צו די אלע מתנות אליקס מיט וועלכע ער איז בשפע באשאַנען, זאל אונדז דער-לויבט זיין צו דערמאנען נאָך איינע. נעמעלעך די געטענשטע פערזענלעכע פארשטע-ניגונג פון וואָס ער האט גע-דארפן מיר נאָך דערמאנען די לייטנער פון דער דאָזיקער צייטשריפט — וועלכע ס'האָט דעם שטארקן חותם פון איר שפּער, מרדכי און אָרענער פונעם רומענישן יידנטום.

די צייטשריפט פונעם רומענישן רעליגיעזן יידנטום ס'האָט היינט אַן די בגדי יום-טוב כדי אַנטוויקלען נעמען אין דער פרייז פונעם יידישן צבור פון רומעניע: ס'ווערט 20 יאר זינט די כסא הרבנות הראשית פון רומעניע איז פארנומען געוואָרן פונעם רב הכולל דר. דוד משה וואו, וועלכע וואלט איז א ביי אהא געלעגנהייט, שילדערט מען די פערזענלעכקייט פונעם בעל-הזוהל. מיר האלטן אָבער אין דעם פאל וואָלט דאָס נישט ווען אן איבעריקע זאך, א מיר ברכה לבטלה. אונדזערע לייטנער קענען גאנץ נישט די דאָזיקע נאָר פראָמינענטע פערזענלעכקייט. און א חתן דעם, כאַלויכט די מענטשן און בארייטונגען וועלכע מיר פארשטענלעכען אין דעם דאָ-זיקן נומער, איינעם אָדער אן אנדערן פון די עטענ-שטריכן פונעם בעל-יום-טוב, און אז דער לייטנער האָט פאר זיינע אויגן א מיר אָריגינעלע קא-לעקטיווע שילדערונג.

דער מעסאזש פון דר. נחום גאלדמאן

פרעזידענט פונעם יידישן וועלטס-קאנגרעס

מיט רעכט באמראכט אלס דער אָנזענעם-סער אין כעכדיקסטער פאַרשטייער פונעם מוה"ר יידנטום אין דער יידישער וועלט. ער איז געווען אין די אלע יאָרן א טרייער מיטארבעטער פונעם יידישן וועלטס-קאנגרעס, און וויינע עזות אין א סך שווערע פראָבלע-סען זענען געווען פון א באַזונדערער וויכ-טיקייט. ער האָט פארטיילט און פארשפארט די באציאונגען פונעם רומענישן יידנטום מיט ישראל און ישראל האָט ראָס אָנערקענט אין נעליכע כּהם סלא, כעיקר אין די לעצטע יאָרן.

אלס פריינט און אלס איינער וועלכער שאצט די מעסיקייט פונעם רב הכולל שוין א לאנגע צייט, וויל איר אים גראסולירן פאר זיינע דערפאַל און שיק מינע ברכות פאר זיין ארבעט אויף להבא. ס'פרייט מיר וואָס — א חתן אונדזערע געמיינאמער ארבעט אין ראשען פון פארשידענע אָרגאניזאציעס — האָבן זיך אייך אָנגעקניפט צווישן אונדז ווארעמע, פריינטלעכע באציאונגען. איר ווייניש אים נאָך פיל יאָרן פון פריינטבארע אויפגעבן און גרויסע דערפאַלן לטובת דעם יידנטום פון דער גאנצער וועלט.

ס'איז פאר מיר א באַזונדערע סאצי-פאקציע צו גראסולירן דעם רב הכולל דר. דוד משה וואו צו דעם יובל פון דעם 20טן יאָרצאָג זינט וויין אויסוואל אלס רב הכולל פונעם רומענישן יידנטום. איר מ'דאָס אי אין נאָמען פונעם יידישן וועלטס-קאנגרעס, פון דער יידישער אנגלי, אי אין ס'יין פער-זענלעכען נאָמען.

דער רב הכולל פארנעמט אין דעם איין-טיקן יידישן דור א פאקציע, היצאט אים-כלל. ער פארשטעט ראָס צווייטע — לויט דער צאָל-יידינטום פון מוה"ר-אייזיקאָפּע און סוף דאָס פון א סך יאָר אין אויסגעוועלטלעכע אומשטענדן, פארבינדנדיק דעם קיראוש און טאקט מיט פיל פארשטענענדישע פאר-די-אייגנארטיקע פראָבלעמען פונעם מוה"ר-איי-ראָפּענישן יידנטום, וואָס איז צום גרעסטן טייל אָפּגעבראכט געוואָרן אויף אַזא-טרא-גישן אָפּן פון די נאצישע באַרבראן.

ס'איז אים געלונגען גיטש. גאָר אויפצו-האלטן און פארזיכערן דאָס יידישע לעבן פון רומעניע, יידישע איר אויסצוהאלטן דאָס רומענישע יהדות און אים געבן די מעלעכ-קייט מיטצוארבעטן צום דערלעדיקן די גרויסע פראָבלעמען פון דעם יידישן היינט. ער ווערט

דער באַזוך אין רומעניע פון דער רעגירונג פון הסתדרות חרבים פון אמע-צו לינקס: הרב הערשל שעכטער, הרב אהרן וואו, הרב קלאפערמאן, רב הכולל דר. וואו, הרב דוד האַלענער

ב"ה בוקרשט
מספר 187
סיון תשכ"ח

של היהדות הדתית הרונית

נשיא מדינת ישראל כ"ר ז. יעקב מרדכי מנחם בגין עם חברי ממשלתו (מ"ר)

חוש ער למציאות ור-
גישות לבעיות השעה

ד"ר זרח ורהפטיג
שר התרבות לישראל

הנני שמח להעביר ברכת חן וחסד ושלום
בציון למנהיגי הרוחני הרגול ד"ר דוד משה
רוון, איש האשכולות המזוהים והמפורסם בכל
המעלות והמיומנות הרדודות לקבוצת הספרות
זה עשרים שנה, כן ירבו!

אחסי, יהודי ומוניח, מבורכים במונות
מקוריות בעל אישיות חסידית דב מסורתי
משלשלת יחוסין שזוהתם השפעת אביו הרב
הגדול סבוע בן; מחוג עם חוש פר למצי-
אות ורגישות לבעיות השעה וצרכי הדור,
מרוץ עיתו, שורדי השואה ונורפי הפשיזם
לקראת ערכי אמת ושלום, אוהבות ובריות,
לזרוע קין ישראל מחצוקות העבר למחשך
נאור של חופש והבנה,

הוא השכיל להסביר בכבוד להחיות עולם
ובאופן חסידות את הרוח הזורחה הפועמת
היום בקהילות ומוניח, אשר אוד הפירות
המפלאים הוא מפעל הוורוד שהוא יום
והשיג תמיכות מממשלתו הנדיבה, מלבר-תרו-
מחיו וחשובות לתרבות היהודים במאמרו
וזהר נאומיו.

עוד ינוב שנים רבות ונעמיות לכבוד
קהילותיו וגאונות ירושלים, לזרובץ
תורה ולהרבות שלום.

מקץ עשרים שנה

הרב יצחק מאיר מארילוס

„ויהי מקץ עשרים שנה אשר בנה...
את בית ה' ואת ביתו" (דה"ב, חא.)

אחר מיאנשי צורה" שעליהם מרוב כח-
סוד כבלי ספכת סופר-קטן דה"פ, (מלסור: -
חכמים" - לשון רש"י), מאלה שעליהם
סיבס מאמרו של רבי חייא בר אבא בשמו
של ר' יוחנן, (ראה הקב"ה" שצדקים מנעין
עמר ושתלן בכל דור ודור" (בבלי יום לח)
וכמו שפירש רש"י ז"ל, "פירן בכל הדורות
להיות יסוד לקיומה של תבל", כיום כהנה-
רש"י הבורחים מכל התכללות והתנשאות -
הנה אי אלו קיום המאפיינים את תכונות נפשו
של החן היובל שלנו, הרב הכולל לרומני
ד"ר דוד משה רוון שלישי, א, קיים לריונה
של אישיות מוהירה זו שזעזענו בת שנות
עשרים ממסגרת עם נכוש החיים הרחיים
בארצנו.

בוסף על עבודתו הציונית הענקית, על
המש"מית רבות-האחריות שעל שכמו, מחוגן
הוא הרב הכולל בכשרון להקריש סומנו
ומיצור לבעיות הנראות, לכאורה, כחגיגיות,

ברכת ד"ר י. בורג,
שר-הסעד לישראל

מיטב האיחולים לכב' הרב הראשי לישראל
רומני, ד"ר דוד משה רוון, למלאת עשרים
שנה לכהונתו.

יהי רצון שזכות אבית ואהבת ישראל
תעמודנה לימינו גם להבא בעזרתו הנעלה
למבית קהילתי והציוני.
עוד ינוב שנים רבות מלך שלום
ושלום בישראל ובעולם כולו.

שומר גחלת ישראל

ד. ישראל גולדשטיין-ירושלים

נשיא ברית עמרת נ"ר מ"ת

לעונג הוא לי לשנר את ברכת הנאמנה
לציון שנת עשרים לעלות של ירדיו ורעי
הרב ר"ר דוד משה רוון, לכהונתו כרב
ראשי של הסתדרות הקהילות היהודיות כר-
פובליקה הסוציאליסטית רומניה.
בדרכים ומעשים המנהיגים בתאוצה
ישראל, אשר הוללו כה רבות למען קהילת-
יתיהם כפי שעה ועשה זאת הרב רוון.
מסירותו ללא כחול, להסו הנפשי וכשרון
המנהיגות הנדיר שזאו נחון בו, כל התכונות
המסויגות הללו עומדות לו כביצוע מסימו-
תיו כשומר נחלת ישראל שלא תכבה.
יתן ה' ובימינו ובימינו תישע יהודה ויש-
ראל ישב לבשח על ארמיתו.

ברכת כהן

ליובל העשרים

הרב אלי" כ"ץ

ברפסולכה (צ"פ סלובקיה)

אמרתו: ימים יבררו ורוב
שנים יודיעו רבקה; אכן,
רוח הוא מאנו"ס (איוב,
לח, ז).

תקופה של עשרים שנים אינר פרק-זמן
ארוך בקנה מידה היסטורי ואף בחיי אנוש
תקופה קצרה היא. וכבר נאמר בגדל שבסבי-
לנים כי לא "רוב שנים יוריעו חכמה",
פעילותו של האדם כמשיך תקופה קצרה זו
הן הן הקובעות. בניגוד לאלה שסמשיכים
לחנן במשרה חמישים ואפילו שישים שנה
מבלי להשפיר אחריות עמקות של עבודה
פורה, ישנן אישיות, ולוא גם במזימם,

תש"ח - תשכ"ח
עשרים שנה לכהונת הרב הכולל
ד. דוד משה רוון שלישי

דוברם של יהודי
מזרח-אירופה

ד"ר נחום גולדמן

נשיא הקונגרס היהודי העולמי

סיפוק מיוחד הוא לי להגיש את איחוליי
לרב הכולל ד"ר דוד משה רוון לנולדת עשרים
שנה לכהונתו בתור רב וראשי של יהודי
רומניה. מגיש אני את אלה בשמו של ה-
קונגרס היהודי העולמי, של וזיסוכנוות היה-
דית" ובשמי אני כאחד.

ברוך היהודי של תקופתו תופס ורבר ד"ר
רוון עמדה מיוחדת. הוא נציגו של היהדות
השנייה-במספר-במזרח-אירופה זה שנים רבות
בנסיבות יוצאות מן הכלל, בווינו לתאם
אומץ וסקס עם עומק-החדירה לבעיותיהם
הספציפיות של יהודי מזרח-אירופה, שאריות
הפליטה של היהדות שנכרתה בתנאים כה
מרגלים עיי הונאסיס פראי-האדם.

הוא וזלילת רק לקיים ולהבטיח גם לעתיד
את קיומם של וזחיים היהודיים ברומניה, אלא
עליו בירו, שוהי הדות הרומניות
ועתיד פועלו בפתרון של השאלות הכבי-
רות של יהודי דורנו. הוא נחשב בצדק כר-
ברה הכי מוסמך וזכי מכובר של יהדות
מזרח-אירופה על במת העולם היהודי.
בכל וזשנים האלו הוא נעמד נאמן לקו-
גוס היהודי העולמי שעמו יחף פועלו,
קונגרס שהתחשב את עצותיו בבעיות שונות
וקשות. הוא העניק והירק זיקת וזידות ה-
רומנית לחדיות ישראל, דבר שזכירו בו
הזדירו וגורו עליו את והלל וביחוד בש-
נים האחרונות.

כידד וכאזוד מאלו שמעריכים את פעי-
לוחו של הרב ד"ר רוון, מבטא אני בזה את
איחוליי לעתיד ואת והקרתיו בעד והצלחתו-
תעשבר. אני מאשר שמלבד סבולותיו הח-
שונות במסגרת אירגון שונים, והתפתחו
בינינו גם יחסים ירירות חמים, אישיים.
אזווה אני לו שיובו שלים רבנו ועבודתו
ועא פרי לתועלתו של וזידות העולמית
כולה.

עשרים שנה בשרות
העם

ש. ז. שרגא-ירושלים

יו"ר מחלקת העליה של הסוכנות היהודית

עשרים שנות כהונתו של ירדיו הנערץ
הרב רוון כרב ראשי של רומניא, מהוות עש-
רים שנים יפות לאישיותו של הרב רוון
העוסר בשרות העם ועושה לשלומו ולקיומו.

עבור הישוב היהודי ברומניא מהוות שנים
אלו שנים של אפשרות מעשית להמשך קיומו
ולמילוי תפקידיו. יהי ה' אתכם ועם הרב
רוון, לברכה ולהצלחה כל הימים.

בבארנותיו המצוינים והן ברוחו הכביר
וכשאיפתו העזה למעשים חברתיים גדולים,
לתורה, לעבודה ולמילת חסדים, להשגיע
על בני ערנו להדריכם בארחות צדק ומיש-
רים ולאחוב את כל אשר נשמה באפו.
אישיות נפלאה שצייסמה כנברשת-חשמל
ענקית קרני האור שבתורת ישראל. יהי רצון
מלפני אבינו שבשמים שיחזקוהו ויאמצוהו
בכריאות הגוף ובסמכות הנפש ושישמש עוד
שנים רבות בתור רב ראשי ברומניא.

מן הדגולים
שבקברניטים

הרב יצחק נסים

הראשון לציון, הרב הראשי לישראל

מן הדרכים שבחר בהן הקב"ה לקיים אז
עמו וזיא, שזעמיר לזוט רופים ומנוונים לצאת
וכבוא לפניהם, להדריכם בדרכי הוורדה והמצ-
וה ולשמור על גחלת ישראל לכל תכבה
חלילה,

אחרי השואה הגדולה והנוראה שבאה על
עמנו ברור זה, ושונאי ישראל סברו שהנה
ח"ו כלה נעשיות עם העם הזה - ציץ
יזעוה הצמיח וקמה מרות ישראל.

בין חורבו לבניו, בשעות והקשות והנו-
ראות שירת עם ישראל מעורו, כשספיות יש-
ראל ויתה מילסלכות בסערות-ים עוה, היה
ורב דיר דוד משה רוון יצ"ו נון הדגולים
סבקרניטים, שלא נואש מלהנחיל את הספירה
ולהביאה לחוף-מבסחים.

ענה, ששמלו עשרים שנה שהוא מכה-
פאר רב הכולל לקהילות רומניה, ראוי לה-
ערין את פעולותיו ואז אישיותו. תקופה
זו רבו בעיותיה, ועצמו ענייניה. הרב רוון
פרש כנפיו על כל ענין וענין שבתוכם ערתו,
בשעת סכנו ובשעת תקווה, בצינעה ובפרו-
סיא, והשמיע קולו בדמו, דבר על ועם
והנחה אזונו בדרך הישרה, יצא ובא לפניו
וידע לעמוד על משמר זכיוניו; עורו אסונות
אבות בלבבות ועודם ואמצם בסכלותיהם.
זכה וואא פרי בעמלו. בראונו עלו ישראל
וחדשו בה וזיזום. מרות רומניה היא מן
המדינות הירירות לישראל ויחסי שתי
המדינות הולכים ומתהדרים לסובות ולתו-
על האנושות והשלום בעולם.

אכן, יחיו הרב רוון בכוכר מנהיגות,
בסוד רוח, בתפארת והמחשבה, באהבה לעם
ותפקידו בחיי הקהילות ברומניה ובני ישראל
יוזיה ירוע וחוכיו עוד רבות בשנים.
יכוחו ה' לראונו ברכה בעמלו ולשמחו
במשעו; להרבו פליים לחורו וזוהו את
יסודות ודת בקרב ערנו ולראותם שווליס
בבית ה' ופורחים בחצרות א-ליוניו ומלכס
בראשם.

ברכתה של הסוכנות
היהודית

ל. פינקס

יו"ר הסוכנות היהודית

בשם הועד הפועל של הסוכנות היהודית
הנני שלח את ברכתי לרב הראשי ברומניא
ד"ר דוד משה רוון, מנהיגה הרתי המצוין
של יהדות רומניה כשענת קשית, הלוחם
האמץ בעד עקרונות היהדות והאידאליזם
ההומניסטיים.

אנו מאחלים לו שנים רבות מתור יצירה
מריה! יהי רצון שיכה לראות בהתנשמותו
של התנוון הנבואי לשלום נצחי, לתקומה של
„ולא ישא ניו אל גיי הרב" ושל תיקון עולם
בסלכות ש-ד.

הרב יהודה-ליב לוי

מסוקוב

לרגל חג היובל של שנות העשרים לכהונתו
של הרב רגאון מהר"ם רוון שלישי"א בתור
הרב הראשי בשרות רומניא, הנני בא לבטא
את רגשותי ואיחוליי לכב.
אשריכם, יהודי רומניא ומנהלי קהילותיה
שזכיתם שאיש נדיר כהרב רוון שלישי"א
מריכם ומורכם! איש בעל מחשבות נדיר
לוח, נאה דורש ונאה מקיים; מצויין הוא הן